

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)

Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξέ-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμνηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθήναι, 1 Μαΐου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 22

ΤΟ ΣΤΕΦΑΝΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Τὸ γύριζε καὶ τὸ ξαναγύριζε στὸ
μυαλό της. Πῶς θὰ τὰ κατάφερνε
νᾶχη κι' αὐτὴ ἕνα στεφάνι τὴν πρω-
τομαγιά; . . Ἡ θειά της τῆς τὸ ξέκο-
ψε μιὰ καὶ καλὴ :

— Δὲν εἶναι ἐφτοῦνα γιὰ μᾶς. Μιὰ
ψωροπαράγκα, τὸ στεφάνι τῆς ἔλει-
ψε. . . Ἀμ' δὲ μὲ παρατάς, λέω γώ,
ξεμυαλισμένη. . . Γιὰ τίς ἁμαρτίες
μου σ' ἀρφάνεψε ὁ Θεός, λέω; . .
Λίγο νιονιὸ δὲ μπορεῖς νὰ βάλῃς καὶ
σύ; . . Ὡχού λωλάδα μου καὶ τί
χρωστάω ἢ δόλια. . .

Τέτοια ἀτέλειωτα. . . Ἄντε τώρα
σύ, Ἐλενίτσα, νὰ ἐπιμένῃς. . . Μὰ
ἔλα ποὺ τῶθαλε κι' αὐτὴ πίκρα. Νά,
ἐκεῖ στὸ καπελλάδικο ποὺ δούλευε. .
(Δούλευε. . . ὁ λόγος τὸ λέει. . . Ἡ
θειά της, σὰν ὀρφάνεψε τὸ κοριτσάκι
κι' ἀναγκάστηκε νὰ τὸ φορτωθῇ στὴ
ράχη της, κοίταξε πῶς νὰ ξεγλυτώσῃ
ἀπὸ αὐτὸ τὸ γρηγορώτερο. Παρα-
κάλεσε λοιπὸν τὴ φιλενάδα της τὴ
Βαγγελία νὰ τὸ σωτήσῃ στὴ θειά της
τὴ Δρακοῦ, ποῦχε καπελλάδικο στὴ
Μητρόπολη, νὰ τὸ πάρῃ στὸ μαγα-
ζί της. . .

— Ἐφτά χρονῶ μαζοῦμι τί νὰ τὸ
κάνω, παιδάκι μου; Πιότερο γιὰ φα-
σαρία θᾶναι. . .

— Ἐλα δά, θειά, ἐπέμενε ἡ Βαγ-
γελία, ποῦθελε νὰ ὑποχρεώσῃ τὴ φι-
λενάδα της. . . Τὰ λεφτὰ θὰ τῆς δώ-
σῃς, γιὰ τὸ φαί; . . Κάνα λουλούδι
νὰ σοῦ καρφώνῃ, καμμιά κορδελίτσα
νὰ σοῦ ράβει. . . Ἔτσι γιὰ νὰ μαζῶ
χτῆ ἀπὸ τοὺς δρόμους τὸ ρέμπελο. . .
Καὶ τὴν κατάφερε. . .)

Λοιπὸν ἐκεῖ στὸ καπελλάδικο οἱ
μεγάλες μαθήτρες κάνανε σπουδαία
σχέδια γιὰ τὴν πρωτομαγιά. . . Ἀλ-
λὴ τοῦτο, ἄλλῃ τ' ἄλλο. . . Καὶ γέ-
λια καὶ κρυφομιλητὰ καὶ μικροξε-
φωνητὰ! . . Τὸ Λενάκι, στὴ γωνιά
του, σιδέρωνε μιὰ κορδέλα δίχως μι-

λιά. . . Μὰ τὸ μυκλουδάκι της δού-
λευε, δούλευε ἀτέλειωτα. . . Πῶς
νὰ τὰ καταφέρει. . . Λεφτὰ δικά της
δὲν εἶχε. . . Ὅτε μιὰ δραχμὴ ποὺ
λέει ὁ λόγος. . . Ὅ,τι τῆς δίνανε οἱ
κυρίες ἦσαν τοὺς τύλιγε τὰ καπέλλα
τους μ' ἕνα εὐγενικώτατο «μὲ γειά-
σας», τῆς τῶπαρνε τὸ βράδυ ἡ θειά
της. . . Πικντα σὰν γύριζε ἀπ' τὴ δου-
λειά, τῆς ἔφαχνε τίς τοέπες. . .

Θυμάται ἡ Ἐλενίτσα τὴν περσινὴ
πρωτομαγιά. Βέβαια ποὺ δὲν ἦταν

πλούσια ἢ μάνα της. Ἐνοδοῦλευε
καὶ κείνη πότε σιτῶν σπῖτι πότε στ'
ἄλλο. Μὰ τὸ κοριτσάκι της τῶθελε
χαρούμενο. . . Καὶ τὴν ἡμέρα τῶν
λουλουδιῶν. . . «—Μανούλα, θάχωμε
καὶ μεῖς στεφάνι σὰν τὰ πλουσιόστι-
τα; . . —Θάχωμε, παιδάκι μου. . .
θάχωμε νὰ σὲ χαρῶ. . . Ἐμεῖς δὲ
δὲ θὰ κουραστούμε γιὰ νὰ πᾶμε νὰ
μαζέψωμε λουλούδια, τὰ περδόλια
εἶναι δῶ κοντὰ στὴ μύτη μας. . .» Καὶ
μαζέψανε ἀγριολουλούδα κι' ἡ μα-

νούλα μοναχή της έπλεξε τὸ στεφάνι πού τὸ κρέμασαν σ' ἕνα μεγάλο καρφί έξω ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς φτωχοκαμαρούλας.

Πέρσου... ἦταν ἀλλιώτικα πέρσου... Τὰ λουλούδια εἶχανε ἄλλη θωριά, ἀλλιώτικη μυρουδιά. Οἱ ἄνθρωποι ἦταν πὶδ γελαστοί κι' ἡ καρδούλα τῆς ἐξάχρονης παιδοῦλας χοροπήδαγε χαρούμενα καὶ πεταχτά... Τάκ-τάκ, τί ὁμορφὴ πούναι ἡ πρωτομαγιά, Ἐλενίτσα, δταν χώνεις τὸ τρυφερό χεράκι σου στὸ ροζισμένο χέρι τῆς μανούλας καὶ τραβᾷς γιὰ τὰ περβόλια... Τάκ-τάκ, Ἐλενίτσα, γέλαγε, τραγουδαγε... γιατί τοῦ χρόνου, ποῖος ξέρει ἂν τοῦ χρόνου θάχεις τέτοια χαρά, Ἐλενίτσα;...

Τὴ θλιθερὴ ἡ φτεινὴ πρωτομαγιά! Ἡ Ἐλενίτσα δὲν κάθεται πιά κοντὰ στὰ περβόλια γιὰ νὰ μαζέψῃ κανένα ἀγριολούλουδο σὰν πέρσου... Πράσινο δὲ βλέπει γύρω τῆς καθόλου, μόνο καὶ ψηλὰ στὸ βουνάλακι τὰ κυπαρίσσια τοῦ κοιμητηρίου... Τὶ νὰ κάνῃ;... Ὅλοι φύγανε σήμερα... Ἡ θεὰ τῆς τράβηξε νωρίς-νωρίς γιὰ κάποια φιλενάδα, δίχως νὰ σκεφτεῖ νὰ τὴν πάρῃ μαζί τῆς. Ἡ αὐτὴ ἔρημώθηκε, ὅλοι κάπου εἶχανε νὰ πάνε τὴ σημερινὴ μέρα. Τὶ μελαγχολικὰ πούναι ὁλόγυρα. Κάθησε γιὰ λίγο στὸ πεζουλάκι τῆς αὐτῆς... Καὶ σιγά-σιγά ὁ κόμπος ἀνέβαινε, ἀνέβαινε στὸ λαϊμὸ καὶ γοργὰ χοντρά δάκρυα ἄρχισαν νὰ τρέχουν στὰ χλωμά μάγουλά τῆς... Πῶς πόθησε κείνη τὴ στιγμὴ τὸ ροζισμένο χέρι τῆς μανούλας... Ἦταν ἀλήθεια στιγμὴς-στιγμὴς πού τὴν ἔνοιωθε ἥσυχα κι' ἀθόρυβα νὰ κάθεται στὸ πλευρό τῆς, ἔτσι σὰ νάταν ζωντανή... νὰ τῆς ἐμφυχώνει τὰ μικροσκοπικὰ χεράκια γιὰ νὰ κάνουν τίς βαρεῖες δουλειὲς τῆς θεᾶς, πότε νὰ τῆς στεγνώνῃ μὲ γλύκα ἕνα πικρὸ δάκρυ πρὶν προφτάσει ἀκόμα νὰ κυλήσῃ ἀπ' τὸ κρούσταλο τῶν ματιῶν, ἄλλες φορές πάλι τῆς χαμογελοῦσε γιὰ νὰ τῆς δώσῃ θάρρος δταν ἡ Ἐλενίτσα θλιβόταν γιὰ τὴν ἔρημιάν τῆς, καὶ τότες τ' αὐτὸ χέρι περνοῦσε στοργικὸ στὸ μικρὸ θλιμμένο μέτωπό τῆς... Νὰ καὶ σήμερα, ἀκούστηκε πάλι ἡ γλυκεῖα φωνὴ ἡ κάπως βραχνή: «— Ἐλενίτσα, τ' εἶν' αὐτὰ; » Ἐλα σήκω, δὲν κάνει νὰ κλαῖς... Μπὰ τὸ κακόπαιδο, ἔτσι εἶπαμε: » Κι' ἡ φωνὴ ἦταν τόσο ἐπιταχτική, τόσο ὁλοζώντανη σ' αὐτιά τῆς, πού ἡ Ἐλενίτσα πετάχτηκε ὀρθή, σκοῦπισε τὰ μάτια τῆς, καὶ τρέχοντας ἔφτασε στὸ βουνάλακι μὲ τὰ πυκνὰ μελαγχολικὰ κυπαρίσσια... Δὲ δυσκολεῦτηκε νὰ βρῇ τὸ σπιτάκι τῆς μαμάς. Ἐχεὶ πάει τόσες φορές...

Νὰ ἐκεῖ, στὰ φτωχικά, πέρα ἀπ' τὴ μάντρα.—Μπὰ! πόσα λουλούδια, πότε φύτρωσαν ὅλ' αὐτά; Ἡ Πρωτομαγιά στόλισε καὶ τῆς μανούλας τὸ σπιτάκι μὲ λουλούδια... Κι' ἀλήθεια, παπαροῦνες, σκόντζιες, ἀγριοβιολέτες, μαργαρίτες καὶ λογγές-λογγές πρασινάδες εἶχαν κυκλώσει τὸ φτωχικὸ σταυρό... Ἡ στοργὴ τῆς μάνας θέριψε μὲ τὸ χυμὸ τῆς τὸ χῶμα κι' ἄνθια προφαντὰ καὶ κατακόκκινα ξεπετάχτηκαν ἀπ' τὰ βαθὰ σπλάχνα τῆς γῆς... Πῶς θάφηνε τὸ κοριτσάκι τῆς δίχως λουλούδια μιὰ τέτοια μέρα;

Κι' ἡ Ἐλενίτσα ἔφτιαξε ἕνα ὁμορφὸ στεφάνι, μόνο πού δὲν τὸ πῆρε μαζί τῆς, μὰ τὸ κρέμασε στὸ σταυρὸ τῆς μάνας τῆς...

— Ἀς κάνει κι' ἡ μανούλα πρωτομαγιά, συλλογίστηκε.

Ἐκλαφρωμένη γύρισε στὴ θεὰ τῆς. Εἶχε μιὰ τέτοια γαλήνη στὸ προσωπάκι τῆς, πού ἡ θεὰ τῆς τᾶχασε...

— Καλέ, πῶς εἶσαι ἔτσι ἀπύψε, τσοβαίριμου; Τὸ φτωχὸ λυγνάρι πού χουμε στὸν τοῖχο σου ρίχνει τέτοια φλόγα;

— Ὅχι, ἡ λάμψη στὸ πρόσωπο τῆς Ἐλενίτσας ἔρχεται ἀπὸ πολλὸ πιδ ψηλά... Ἐνα ἀστράκι δασκαλεμένο ἀπὸ τὴ μάνα τῆς κατέθηκε σιγά-σιγά καὶ μὲ τίς θερμὲς ἀχτίδες τοῦ φωτισε τὴν πονεμένη ψυχούλα τῆς, αὐτὴ τὴ νύχτα τῆς Πρωτομαγιάς.

ΔΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ-ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΠΟΤΕ ΓΕΛΑΣΕ Ο ΛΑΖΑΡΟΣ

ΔΑΤ-ΚΟΣ ΘΡΥΛΟΣ

Ὁ Λάζαρος, ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἀναστήθηκε, μὲ τὴ θεϊκὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ὡς τότε πού ξαναπέθανε, ἔζησε στὴ γῆ, πάνω ἀπὸ τριάντα χρόνια.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς νέας του ζωῆς—ὅπως τὸ θέλει λαϊκὸς θρύλος—ἔμενε συλλογισμένος καὶ λιγομίλητος, καὶ κείνα τὰ λίγα λόγια πού εἶλεγε, ἀργὰ καὶ πού, ἦτανε γιὰ τὴ ματαιότητα τοῦ κόσμου. Ἀκόμη, λένε, πῶς τὰ χεῖλιά του δὲ γέλασαν, παρὰ μόνο μιὰ φορά. Καὶ νὰ γιὰ πιά αἰτία.

Μὲ καιρὸ, ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, ἀκολούθησε μερικοὺς Ἀποστόλους, πού πήγαιναν ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, νὰ κηρύξουν τὴ θρησκεία τοῦ Θεοῦ Δασκάλου τους, τὴ θεμελιωμένη στὸ δόγμα τῆς παγκόσμιας ἀγάπης.

Μιὰ μέρα, οἱ Ἀπόστολοι, κουρασμένοι ἀπὸ μακρινὸ δρόμο, μπήκαν σὲ κάποιο ἐξοχικὸ πανδοχεῖο, νὰ

φᾶνε καὶ νὰ ξεποστᾶσουν. Ὁ Λάζαρος, πού εἶχε μείνει πίσω τους, λίγο πρὶν τοὺς φθάσῃ, κοίταξε ἄθελα τοῦ γύρω.

Ἐμάτιασε τότε μιὰ γρηῃ, καμπουριασμένη ἀπὸ τὰ πολλὰ χρόνια πού βάρυναν τὴ ράχη τῆς, σωστὸ χούφταλο, νὰ πηγαίνει προφυλαχτικὰ στὸ πίσω μέρος τοῦ χανιοῦ.

Ἐκεῖ, σὰν βεβαιώθηκε πῶς δὲν τὴν ἐβλεπε κανεὶς, ἄρπαξε βιαστικὰ μιὰ χωματένια λεκάνη, πού τὴν εἶχαν νὰ πίνουν οἱ κότες νερό, καὶ μὲ τὰ τρικλίζοντα πόδια τῆς τράβηξε γιὰ τὸ καλύβι τῆς.

Ὁ Λάζαρος, μπαίνοντας μέσα νὰ καθήσῃ μὲ τοὺς συντρόφους του, γελούσε δυνατὰ μὲ τὴν κλεψιά τῆς γριᾶς.

Οἱ Ἀπόστολοι ἀκούοντάς τον, παρᾶξευενήθηκαν μὲ τὸ ἀσυνείηστο γέλοιο τοῦ καὶ τὸν ρώτησαν:

— Λάζαρε, γιατί γελάς;

Αὐτὸς δείχνοντάς τους τὴ γριὰ πού μὲ τὴ λεκάνη ἀγκαλιαστὰ κοντοζύγωνε στὸ καλύβι τῆς, τοὺς εἶπε γιὰ τὸ κλεψίμι τῆς.

Τελειώνοντας ἐπρόσθεσε χαρακτηριστικὰ:

— Ἀμ ἦταν νὰ μὴ γελάσω; Τὸ ἕνα χῶμα ἔκλεψε τὸ ἄλλο!

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΧΙΟΝΙΑ

Ἀνοιξιὰτικὴ χιονιά.
Στὰ κλαδιά καὶ στὰ κλωνιά,
Τοῦ Μαρτίου τὸ χιόνι.
Τέτοιο χιόνι, ὅς εἰν' καλὰ!
Χιόνι πού μουσοβολᾷ,
Χιόνι πού δὲ λύνει!

Ἡ ζωὴ του, λιγοστή.
Γλήγορα ν' ἀφανιστῇ
Καὶ ν' ἀλλάξῃ θέλει.
Ναί, μὰ τοῦτο ἔχει σκοπὸ
Νὰ μᾶς κάμῃ τὸν καρπὸ
Ποῦ θὰ στάξῃ μέλι.

Τοῦ χειμῶνος οἱ χιονιές
Εἶναι κρούα καὶ παγωνιές,
Διόλου δὲ μ' ἀρέσουν.
Ὅμως τούτη-δὲ ἡ χιονιά
Εἶναι τ' ἄνθια στὰ κλωνιά
Ποῦ καρποὺς θὰ δέσουν.

Ἀπ' τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ
Πέφτουν ἄγγελοι λευκοί.
Μὰ εἶν' ἡ χειμωνιά κακὴ,
Καὶ νερὸ τοὺς κάνει.
Ἡ ἀνοιξί, εἶναι χαρὸς
Καὶ γεμάτη προκοπή:
Κι' ὅπου πέσουνε, καρποὶ
Βγαίνουν μάνι-μάνι.

(Ἡ ἀναδημοσίευση ἀπαγορεύεται)

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΤΗΝ πατρίδα μου, τὴ Ζάκυνθο, μόνο ἕνας Ἐπιτάφιος βγαίνει: τῆς Μητρόπολης. Ἡ λιτανεία, πολὺ ἐπίσημη, πολὺ ὥραία, γίνεται τὴ νύχτα τῆς Παρασκευῆς πρὸς τὸ Σάββατο. Ὅταν ὁ Ἐπιτάφιος γυρίσῃ στὴν ἐκκλησιά, εἶναι πιά ὀρθρος. Καὶ τότε γίνεται ἡ Πρῶτη Ἀνάστασι, τὸ «Ἀνάστα ὁ Θεός» τὸ χαρμόσυνο καὶ τὸ πολυκροτο...

Ὅσο ἡμουν μαθητῆς, ποτὲ δὲν εἶχα πάει στὴ λιτανεία τοῦ Ἐπιταφίου, γιατί δὲν μᾶφηναν νὰ βγῶ ἔξω νύχτα, καὶ τὸ εἶχα καϊμό. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ χρόνο, φοιτητῆς πιά, τὸν περνοῦσα στὴ Ζάκυνθο, ἐπειδὴ ἔτοιμαζόμαστε γιὰ πόλεμο—πού εὐτυχῶς δὲν ἔγινε—καὶ τὸ Πανεπιστήμιο ἦταν κλειστὸ. Φυσικά, οἱ γονεῖς μου δὲν εἶχαν ἀντίρρηση νὰ βγῶ ἔξω νύχτα: ἡμουν μεγάλος. Μόλις κοιμήθηκα δύο-τρὲς ὥρες καὶ σηκώθηκα. Ἐνας καλὸς μου φίλος, φοιτητῆς κι' αὐτός, πέρασε ἀπὸ τὸ σπίτι μου καὶ μὲ πήρε. Καὶ πήγαμε στὴν Πλατεία τοῦ Ποιητῆ, καὶ περιμέναμε νὰ βγῇ ἡ λιτανεία ἀπὸ τὴ Μητρόπολη, πού ἦταν ἐκεῖ-κοντά, γιὰ νὰ τὴν ἴδουμε καὶ νὰ τὴν ἀκολουθήσουμε.

Ἀ, ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὸ θέαμα πού ξετυλίχθηκε σὲ λίγα μισοστά μου! Μέσα στὴν ἄκρα σιωπὴ καὶ κατάνυξη, ἡ μπάντα ἐπαίξε ἕνα θαυμάσιο πένθιμο ἐμβατήριον, κι' ὅταν αὐτὴ ἀπομακρύνθηκε μπροστά, ἀκούσθηκε ὁ χορὸς τῶν πιδ καλλιφώνων ψαλτῶν νὰ ψάλλῃ, στὸν ἴδιο ἦχο τοῦ ἐμβατηρίου, τὸ «Ἰνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη...». Τὰ λάβαρα, τὰ ἐξαπτέρυγα, τὰ θυμιάτα, τὰ φανάρια, οἱ λαμπάδες, ὁ διπλὸς στοῖχος τῶν ἀμέτρων παπάδων, ὁ δεσπότης, οἱ ἐπίσημοι, ὁ λαός... Κι' ἀπάνω ἀπ' ὅλα, ὁ μεγάλος μαῦρος Σταυρὸς χωρὶς τὸν ἑσταυρωμένο—ἡ ἀποκαθήλωση εἶχε γίνε—κι' ὁ λαμπρὸς χρυσοκόκκινος Ἐπιτάφιος, μὲ τὸν ἑσταυρωμένο πᾶνω του νεκρό. Γιατὶ στὴ Ζάκυνθο, ὁ Ἐπιτάφιος δὲν εἶναι ὅπως ἐδῶ κεντημένος σὲ μιὰ ὀθόνη πού τὴν κρατοῦν ἀπλωμένη στοὺς ὦμους καὶ στὰ χέρια. Εἶναι μιὰ ζωγραφιά, ἕνα εἰκόνισμα τοῦ νεκροῦ Χριστοῦ σὲ περικομμένο σανίδι πού τὸ τοποθετοῦν στὴ βάση ἐνὸς μεγαλόπρεπου κουδούκλιου ἀπὸ χρυσόγλυπτο ξύλο καὶ βυσσινί βελούδο. Κι' αὐτὸ τὸ λαμπρὸ κουδούκλιο μὲ τὸ ῥαῖο σχῆμα, πού τὸ κρατοῦν ψηλὰ σὰν ἕνα βασιλικὸ φέ-

τρο, ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς πένθιμης λιτανείας, τῆς κηδείας αὐτῆς τοῦ πεθαμένου Θεανθρώπου.

Τὴν ἀκολούθησα μὲ τὸ φίλο μου, συγκινημένος βαθιά. Τὸ θέαμα ἔγινε ἀκόμα μεγαλοπρεπέστερο, δταν ἡ πομπή, μὲ ἀργὸ βῆμα, ρυθμισμένο ἀπὸ τὸ πένθιμο ἐμβατήριον, μπήκε στὴν ἀπέραντη Πλατεία Ρούγα, ὅπου ὅλα τὰ μπαλκόνια, μαυροσκεπασμένα, εἶχαν λουλούδια, λαμπάδες καὶ θυμιάτα. Ἀπὸ πάνω, ὁ νυχτιάτικος οὐρανὸς ἀσπρογάλαξε ὁλόενα καὶ τᾶστερία ἔλαμπαν ἀμυδρότερα. Πλησίαζε νὰ ξημερώσῃ. Κι' ὅταν ἡ λιτανεία ἔστριψε στὸν ἄλλον παράλληλο δρόμο, κι' ἀπὸ ἄλλη Πλατεία γύρισε στὴ Μητρόπολη, ἔφεγγε πιά ἡ αὐγὴ. Θάλεγε πῶς τὸ σκοτάδι τῆς θλίψης διαδεχόταν τὸ φῶς τῆς χαρᾶς... Μπήκα μὲ τὸ φίλο μου στὴν ἐκκλησιά. Εἶχε ἀρχίσει ὁ ὀρθρος τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, μιὰ ἀπὸ τίς ὡραιότερες ἀκολουθίες. Οἱ παπάδες εἶχαν ἀκόμα τὰ μισοπένθιμά τους ἄμφια κι' ὁ δεσπότης τὸ μαῦδ του μανδύα. Ὁ Σταυρὸς κι' ὁ Ἐπιτάφιος εἶχαν φυλαχθῇ στὸ ἱερό. Μιὰ στιγμὴ, ὅλες οἱ θύρες τοῦ ἐκλείσαν κι' ὅλοι οἱ παπάδες μὲ τὸ δεσπότη ἦταν μέσα. Καταλάβαινες πῶς κάτι μεγάλο ἐτοιμαζόταν. Κι' ἐνῶ ὁ πρωτοψάλτης διάβαζε ἀκόμα, ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη, τὴ θαυμαστὴ ἱστο-

ρία τῶν τριῶν Παίδων, πού τοὺς ἐρρίζαν στὴν κάμινον, κι' ἐκεῖ, ἀπείραχτοι ἀπὸ τὴ φωτιά, ἄρχισαν νὰ ὕμνουν καὶ νὰ δοξάζουν τὸν Κύριο—ἄξαφνα οἱ θύρες τοῦ ἱεροῦ ἀνοίγουν, οἱ παπάδες παρουσιάζονται ἀσπροντυμένοι, κι' ὁ δεσπότης, μὲ ὅλη του τὴν ἀρχιερατικὴ στολή, προβαίνει στὴ μεσαία καί, σκορπίζοντας ἄσπρα ροδόφυλλα—τὸν «ἄμνδ»—ψάλλει θριαμβευτικά: «Τὸν Κύριον ὕμνεῖτε, ὕμνεῖτε, εὐλογεῖτε...». Εἶναι ὁ ὕμνος τῶν Τριῶν Παίδων, πού τὸν παίρνουν ὕστερα ὅλοι οἱ παπάδες κι' ὅλοι οἱ ψαλτάδες. Τὸν ψάλλουν πολλὴν ὥρα κι' εἶναι σὰν ἕνα χαρμόσυνο προανάκρουσμα στὴν Ἀνάστασι...

Κι' ἡ λειτουργία ἀρχίζει. Τώρα φέγγει καλὰ. Σ' ὅλη τὴν ἐκκλησιά, χάμω, εἶναι σωροὶ ἀπὸ δάφνες. Ἐνας σωρὸς εἶναι καὶ μπροστὰ στὴν Ὁραία Πύλη. Καὶ μετὰ τὸν Ἀπόστολο, ὁ δεσπότης βγαίνει πάλι, κλωτσᾷ τὸ σωρὸ, σκορπίζοντας ὁλόγυρα τὰ δαφνόκλαδα, καὶ ψάλλει ἀκόμα πιδ θριαμβευτικά: «Ἀνάστα ὁ Θεός κρῖνων τὴν γῆν...». Εἶναι τὸ σύνθημα τῆς κοσμοχαλασίας. Ὅλοι κλωτσοῦν τοὺς σωροὺς κι' ἡ ἐκκλησία στρώνεται μὲ δάφνες. Οἱ καμπάνες ὅλης τῆς χώρας χτυποῦν, ἡ μουσικὴ ἀπέξω παίζει, πέφτουν πιστολιές. Ἡ Πρῶτη Ἀνάστασι, ἡ μεγάλη Χαρά...

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΑ'.

Μὲ τὸ «τρία», ὅλοι ἀρχίζουν νὰ τραβοῦν.

«Ὡ, τὸν κακόμοιρο τὸν Γκορινιάρη! Πονάει, ξεφωνίζει, κι' ἀντὶ νὰ

σταθῇ στὴ θέσῃ του, ἢ νὰ κάμῃ πίσω γιὰ νὰ πεταχθῇ τὸ δόντι, πετιέται ὁ ἴδιος μπροστὰ καὶ τοῦ κάκου ἐκεῖνοι τραβοῦν τὸ σπάγγο.

— Στάσου, μωρὸ κουτέ! τοῦ φωνάζουν. Νομίζεις ποτὲ ἐσένα τραβοῦμε, ἢ τὸ δόντι σου; Ἐτσι πού κάνεις, δὲν θὰ βγῇ ποτέ!

Μὰ ὁ Γκορινιάρης δὲν ἀκούει τίποτα. Κάθεται μιὰ στιγμὴ καί, μόλις νοιώθει πόνο, πετιέται πάλι μπροστὰ ξεφωνίζοντας: — Ἀῖ! αἰ! μὴ!

— Δὲν εἶναι δουλειὰ αὐτὴ, λέει ὁ Πασάς. Πιάστε τον!... Πιάστε τον, νὰ τελειώσουμε!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΚΟΥΦΙΟΚΕΦΑΛΑΚΗΣ

(ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΗ)

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΚΥΡΙΟΣ (γιατρός)
ΓΙΑΝΝΗΣ (δημητράκος)
Α' ΠΕΛΑΤΗΣ,
Β' ΠΕΛΑΤΗΣ,
ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ (νοικοκύρης του σπιτιού)
ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ ΤΗΣ

Ἡ σκηνή στὸ χῶλ τοῦ σπιτιοῦ. Στὴ μιὰ πλευρὰ ὁ μικρὸς Γιάννης ξεσκονίζει μ' ἓνα ξεσκονόπανο, καὶ στὴν ἄλλη ὁ κύριος βουρτσίζεται, ἔτοιμος νὰ βγῇ ἔξω.

Σκηνή Α'

Κύριος.—Γιάννη, δόσε μου τὸ καπέλλο μου, σὲ παρακαλῶ.

Γιάννης, ἀφίνει ἀπότομα τὸ ξεσκονόπανο.—Ἀμέσως, ἀμέσως (Τρέχει σὰν χαζός, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά στὴν ἄλλη). Ἀμέσως, κύριε, ἀμέσως, (παίρνει ἀπὸ τὴ θέση του τὸ καπέλλο καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸν κύριο) Ἀμέσως, ἀμέσως, κύριε, πάρτε το. (Πηλοιάζει. Στὸ ἓνα χέρι κρατᾷ τὸ καπέλλο, στὸ ἄλλο τὸ ξεσκονόπανο, ἀλλὰ τείνει στὸν κύριο τὸ χέρι μὲ τὸ ξεσκονόπανο) Πάρτε τὸ καπέλλο σας.

Κύριος.—Τί εἶν' αὐτὸ ποὺ μοῦ δίνεις;

Γιάννης, κοιτάζοντας τὸν κύριο.—Τὸ καπέλλο σας! (ξαφνικὰ ἀντιλαμβάνεται τὸ λάθος, σασίζει, θέλει νὰ τὸ διορθώσῃ, νὰ κρατήσῃ τὸ ξεσκονόπανο στὸ χέρι ποὺ κρατᾷ ἤδη τὸ καπέλλο, τὰ μπερδεύει, πέφτει τὸ καπέλλο).

Κύριος.—Μὰ μὴ βιάζεσαι, παιδί μου, πὶδ ἀργά, δὲ σὲ κυνηγᾶνε. Πὶδ ἀργά. Σοῦ εἶπα: δόσε μου τὸ καπέλλο μου, ἐσὺ ἔκανες σὰν νὰ χάλασε ὁ κόσμος!

Γιάννης.—Γιὰ νὰ σᾶς τὸ δώσω γρήγορα, κύριε...

Κύριος.—Ναί, μὰ δὲν τὰ κατὰ φερες. Δὲς πόση ὥρα χάσαμε.

Γιάννης.—Τὴ χάσαμε γιατί μᾶς μπέρδεψε τὸ ξεσκονόπανο, κύριε.

Κύριος.—Μὴ λὲς ἀνοησίες. Τί σοῦ φταίει τὸ ξεσκονόπανο; Πὶδ ἀργά νὰ κάνῃς τίς δουλιές σου. (Βάζει τὸ καπέλλο του) Πηγαίνω στὸ κουρεῖο. Νὰ ξέρεῖς. (Φεύγει).

Γιάννης.—Πολὺ καλὰ, κύριε.

Σκηνή Β'

Γιάννης, μένει μόνος, ἐπιχειρεῖ νὰ ξαναορίσῃ τὴ δουλειά του, στέκεται.—Πάλι παρατήρησέ μου, ὁ κύριος. Καὶ γιατί; Γι' αὐτὸ τὸ ξεσκονόπανο, τὸ παλιὸ ξεσκονόπανο. Δὲν ξέρω γιατί μερικὰ πράγματα τὰ βάζουν μαζί μου καὶ μὲ κάνουν καὶ βρίσκω

τὸν μπελά μου. Νάχανε ψυχὴ, νὰ πῶ τὸ κάνουν ἐπίτηδες, ἀπὸ κακία. Ἀλλὰ τώρα τί; Ἀπὸ κακία τὸ κάνει τὸ ξεσκονόπανο; Ξέρω καὶ γώ; Πολλὰ γράμματα δὲν ξέρω γιὰ νὰ τὰ καταλαβαίνω αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὁ κύριός μου ποὺ εἶναι γιατρός καὶ ξέρει τόσα γράμματα, λέει πὼς φταίω ἐγώ. Μὰ ἐγὼ τσακίζομαι γιὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν κύριό μου. Πὼς γίνεται νὰ φταίω; Σήμερα εἶναι Δευτέρα, ἀπ' τὸ χωριὸ μου ἦρθα τὸ Σάββατο. Σάββατο βράδυ. (Λογαριάζει) Δηλαδή, Σάββατο, Κυριακὴ, Δευτέρα, τρεῖς μέρες. Μιὰ ὁλόκληρη μέρα, ἓνα βράδυ καὶ τὸ σημερινὸ πρωτὶ. Καὶ ἔχω φάει (λογαριάζει στὰ δάχτυλα, μουρμουρίζει)... δέκα πέντε κατσάδες, πᾶνω κάτω. Τὸ πρωτὶ ἦταν νὰ βροῦμε ἔξω στὴν ἀγορὰ γιὰ ψώνια. Αὐτε, βάζει τὸ καπέλλο μου, ποὺ λέει ὁ κύριός μου. Δὲς μου καὶ τὸ καπέλλο μου. Λοιπὸν στὸ ἓνα χέρι παίρνω τὸ καπέλλο του (τεντώνει τὸ χέρι του) καὶ στὸ ἄλλο τὸ καπέλλο μου (τεντώνει καὶ τὸ ἄλλο χέρι) Ἀντὶ νὰ κάνω ἔτσι, (τείνει τὸ ἓνα χέρι μὲ τὴν ὑπόθεση δι' βοήθειαν μπροστὰ στὸν κύριό του καὶ τοῦ δίνει τάχα τὸ καπέλλο. Τὸ ἄλλο χέρι κρατᾷ, ὡς ἔνθεν, τὸ καπέλλο του καὶ τὸ βάζει στὸ κεφάλι) κάνω ἔτσι (ἡ ἴδια κίνηση, ἀντιθέτως καὶ ἀφίνει τὸ ξεσκονόπανο στὸ κεφάλι του ἀπορημένος). Καὶ τί ἔγινε; (Γελά) Χά, χά, χά, ἔβαλα ἐγὼ τὸ καπέλλο τοῦ κυρίου. Καὶ ὁ κύριος; (Γελά) Χά, χά, χά... (βιαστικά) Ἀς ἀφήσω ὅμως τώρα τὰ γέλια. (Γρήγορα τὰ λόγια, ἀπότομες οἱ κινήσεις, βιαστικές. Τρέχει ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ). Γρήγορα, νὰ κάνω γρήγορα. Ἀργήσα, ἀργήσα... Τὸ ξεσκονόπανο; Ποῦ εἶναι; Ἀχ! (ψάχνει) Ἀχ, πάλι αὐτὸ τὸ ξεσκονόπανο. Ἀχ, κοντεύει νὰ μὲ σκάσῃ! (κλαψιάρικα) Ἀχ, θάρθῃ κι' ὁ κύριός μου καὶ δὲ θὰ εἶναι ἔτοιμα. Ἀχ, τί τὰ κάνω τὰ πράγματα καὶ δὲ μὲ χωνεύουν καὶ τὰ βάζουν μαζί μου (Ψάχνει, σκύβει καὶ τὸ ξεσκονόπανο τοῦ πέφτει ἀπὸ τὸ κεφάλι) Ἀ! (Στέκεται ξαφνισμένος) Κατάλαβα. Ἦταν στὸ κεφάλι μου (ἀρχίζει καὶ ξεσκονίζει) Καλὰ λέει ὁ κύριός μου πὼς εἶμαι... κουφιοκεφαλάκης! Ὅχι δηλαδή πὼς εἶναι κούφιο τὸ κεφάλι μου, ἀλλὰ πὼς εἶμαι ἀφρημένος, ἀπρόσεκτος καὶ ξεχασίτης. Αὐτὰ τὰ τρία νὰ μὴν εἶχα, θὰ ἤμουν αὐτὸ καλὸ παιδί καὶ δὲ θὰ ἤμουν αὐτὸ κουφιοκεφαλάκης. Πρόσεχε, λέει ὁ κύριός μου. Ἐγὼ λέω πάλι: Μήπως εἶμαι κλέφτης; Μήπως εἶμαι κακοῦργος; Ὅχι; Λοιπὸν; Λίγο ἀφρημένος εἶμαι ὁ καίμενός μου, λίγο ἀπρόσεκτος καὶ βια-

στικός. (Μὲ χειρονομία) Ἐ, δὲν πειράζει. (Μιμεῖται τὴ φωνή) Νὰ τὰ διορθώσῃς τὰ ἐλαττώματά σου, λέει ὁ κύριός μου. Πὼς νὰ τὰ διορθώσω; Νὰ τοῦτο δῶ τὸ στραβοδαλμένο βάζο μπορῶ νὰ τὸ διορθώσω, νὰ τὸ βάλω ἴσια. Μὰ τὰ ἐλαττώματα; Πὼς τὰ διορθώνουν; Ἡ μητέρα μου μοῦ ἔλεγε: (Μιμεῖται τὴ φωνή) Κάνε γρήγορα τὴ δουλειά σου, σβέλτα, σβέλτα, γρήγορα. Ὁ κύριός μου πάλι (μιμεῖται τὴ φωνή): Κάνε ἀργά, ἀργά τὴ δουλειά σου, ἀργὰ μὲ τὸ μυαλό σου. (Χτυποῦν στὴν πόρτα) Ἀ! Ποιὸς εἶναι; (τρίβει τὰ χεῖρα του) Ἐχει γοῦστο νὰ εἶναι κανεὶς πελάτης! Φίνα! Πόσο θὰ χαρῇ ὁ καίμενός ὁ κύριος! Κάνει κρὰ γιὰ πελάτη. Ἀδεκαρίες. εὐ!... Τάκουγα ποὺ τάλεγε χτέες στὸ φίλο του (Χτυποῦν πάλι). Βιάζεται ὁ πελάτης! (Μὲ χαρὰ πετᾷ κάτω τὸ ξεσκονόπανο καὶ τρέχει ν' ἀνοίξῃ). Ποιὸς εἶναι; (Ἀνοίγει, μπαίνει ὁ πελάτης).

Σκηνή Γ'

Πελάτης, μπαίνει μέσα μὲ δεμένο τὸ κεφάλι.—Ἀχ, ἄχ, ἐδῶ εἶναι ὁ γιατρός; Ἀχ, ἄ...
Γιάννης.—Ὅχι, δὲν εἶναι δῶ.
Πελάτης.—Ποῦ εἶναι;
Γιάννης.—Στὸ κουρεῖο εἶναι.
Πελάτης.—Ἀχ, ἔχω μιὰ ζαλάδα, ἄχ...
Γιάννης.—Ἐλα δῶ, ἔλα δῶ νὰ σοῦ δείξω ποῦ εἶναι ὁ γιατρός.

Πελάτης, προχωρεῖ στὴν πόρτα.

Γιάννης.—Θὰ πᾶς ἴσια, ἴσια, θὰ στρίψῃς ἀπ' τὸ δεξιὸ τὸ χέρι, θὰ πᾶς πάλι ἴσια, θὰ στρίψῃς ἀπ' τὸ ἀριστερὸ τὸ χέρι, θὰ πᾶς πάλι ἴσια...

Πελάτης.—Μὲ ζάλισες, μωρὲ παιδί μου.

Γιάννης.—Ἦσουνά ποὺ ἦσουνά ζαλισμένος μπάρμπα, λίγη ζαλάδα παραπάνω δὲν πειράζει... Αὐτε πῆγαινε νὰ βρῇς τὸν γιατρό (τὸν σπρώχνει) Σοῦ εἶπα. Θὰ πᾶς πάλι ἴσια καὶ θὰ στρίψῃς. Ἐκεῖ θὰ ρωτήσῃς καὶ θὰ σοῦ δείξουν τὸ κουρεῖο.

Πελάτης.—Ἀμ' ἐγὼ εἶμαι ἄρρωστος (φεύγει).

Σκηνή Δ'

Γιάννης.—Στὸ καλὸ (κλείνει τὴν πόρτα). Τί ὠραία! Γούρικη μέρα σήμερα. Ἐνας πελάτης! Ὁραία θὰ τοῦρθῃ τοῦ ἀφέντη μου. Καθὼς θὰ μπαρμπερίζεται (παίρνει τὸ ξεσκονόπανο, τὸ βάζει γύρω στὸ λαιμό του, φουσκώνει τὰ μάγουλα, κάνει ὡς ἔνθεν πὼς κἀθεῖται σὲ καρέκλα καὶ μὲ τὰ χεῖρα μπαρμπερίζεται. Μιλά στὴ στήση αὐτή, μὲ φουσκωμένα μάγουλα), ξαφνικὰ, θὰ μπῇ μέσα στὸ κουρεῖο

Πελάτης.—Ἀμ' ἐγὼ εἶμαι ἄρρωστος (φεύγει).

Σκηνή Ε'

Γιάννης.—Ἀχ, ὠραία μέρα, ὠραία μέρα! Ζήτω! Ζήτω! Θὰ τρελλαθῶ ἀπὸ τὴ χαρὰ μου. Θὰ τρελλαθῶ! Πόσο τὸν λυπόμουνά τὸν καίμενο τὸν κύριο... Ὅταν ἄκουσα νὰ λέγῃ στὸ φίλο του πὼς κάνει κρὰ γιὰ πελάτη... μμμ... καὶ μένα κρὰκ ἔκανε ἡ ψυχὴ μου. Πόσο θὰ χαρῇ τώρα! Θὰ πῇ: Μπράβο, Γιάννη. Εἰσαι πολὺ τυχερός. Καὶ γώ, (φουσκώνει καὶ περπατᾷ μὲ καμάρι). Πόσο θὰ χαίρουμαι. Μ' ἔνα σμπάρο δὺδ τρυγόνια! Ἐτσι λένε στὸ χωριὸ μου. Δηλαδή, δὺδ πελάτες μαζεμένοι. (Χτυποῦν στὴν πόρτα. Ὁ Γιάννης στέκεται ξαφνισμένος). Κι' ἄλλος πελάτης! Ἐ! Ἐ! ἂν πάει ἔτσι ὡς τὸ βράδυ... ἔ! μὰ θὰ μοῦ στρίψῃ... Θὰ μοῦ στρίψῃ (στέκεται συλλογισμένος). Καὶ τότε τί θὰ γίνω; (Ἀπορασιαστικά) Ἐ! ἂφοῦ βρίσκομαι σὲ γιατροῦ σπῆτι, δὲν ὑπάρχει φόβος. (Χτυποῦν) Ἀμέσως! Ἀμέσως! (τρέχει στὴν πόρτα, ἀνοίγει, εἶναι ὁ κύριός του, στὴ βιασύνῃ του δὲν τὸν ἀντιλαμβάνεται, τὸν σπρώχνει ἔξω, φωνάζει δυνατὰ). Φύγε! Φύγε! Ἐξω! Ἐξω! Στὸ κουρεῖο! ἴσια! Ἀριστερά, δεξιά, πάλι ἴσια. Ρῶτα! Θὰ σοῦ δείξουν! Τρέχα! Φεύγα!

Σκηνή Ζ'

Κύριος, σαστισμένος.—Στάσου! Τί ἔπαθες! Τρελλάθηκες;

Γιάννης, ξαφνιάζεται, παίρνει ἔκφραση χαρᾶς καὶ ἀρχίζει νὰ διηγέ-

ται γρήγορα, γρήγορα.—Ἀ! Ἐσεῖς εἰσθε; Κρίμα! Καὶ γὼ νόμιζα πὼς ἦταν πελάτης! Τί κρίμα! Μὰ γιατί νάρθῃτε, κύριε; Ἄν δὲν εἰσάστε σεῖς, θὰ ἦταν σίγουρα πελάτης. Βέβαια, κανέναν ἄλλον δὲν περιμένουμε... Ὡστε δὲν ἦταν πελάτης, ἔ; Δὲν πειράζει, κύριε, μὴ στενοχωριέσθε. Οἱ ἄλλοι δὺδ τί γινήκανε; Γιάνανε;

Κύριος.—Μὰ τί ἔπαθες, μπρὲ παιδί μου; Γιὰ ποιὸς μιλάς;

Γιάννης.—Γιὰ τοὺς πελάτες, κύριε.

Κύριος.—Πελάτες; Ποιὸς πελάτες;

Γιάννης, χαρούμενος.—Τοὺς πελάτες ποὺ ἦρθαν.

Κύριος, ξαφνισμένος.—Ἦρθαν πελάτες; (Βιαστικά, πετᾷ τὸ καπέλλο του). Καὶ δὲ μοῦ λές; Ποῦ εἶναι;

Ποῦ τοὺς ἔβαλες; Στὸ γραφεῖο (προχωρεῖ στὴν ἄλλη κάμαρα) καὶ δὲ μοῦ τὸ λές. παιδί μου...

Γιάννης, τὸν σταματᾷ.—Ὅλα εἶναι ἐν τάξει, κύριε. Τὰ κανόνισα, (μὲ καμάρι). Ἐγὼ εἶμαι ξεφτέρει, κύριε, θὰ δῆτε. Καὶ πολὺ τυχερός. Θὰ δῆτε. Τοὺς ἔστειλα στὸ κουρεῖο.

Κύριος, ξαφνισμένος.—Στὸ κουρεῖο;

Γιάννης.—Ναί. Ἐτσι δὲν εἶπαμε;

Κύριος, θυμωμένος.—Τοὺς ἔδωξες δηλαδή; Βρὲ παλιόπαιδο, τί σοῦ εἶπα ἐγὼ; Δὲ σοῦ εἶπα πὼς θὰ βγῶ μιὰ στιγμὴ καὶ θὰ ἐπιστρέψω; (ἄγρια).

Γιάννης, κλαίει.—Ἐγὼ ποὺ χάρηκα τόσο... Χί, χί, χί. Δὲν εἶπατε ἔτσι, κύριε. Εἶπατε: Θὰ εἶμαι στὸ

κουρεῖο. Καὶ γὼ τοὺς ἔστειλα στὸ κουρεῖο. (Κλαίει) Χί, χί, χί. Καὶ γὼ ποὺ χάρηκα τόσο...

Κύριος, θυμωμένος.—Φύγε! ἀπὸ μπροστὰ μου, παλιόπαιδο! Δὲν ἀξίζεις νὰ κάνῃς μιὰ δουλειά. Πήγα νὰ ξυριστῶ. Θὰ ἐπέστρεφα σὲ μιὰ στιγμὴ. Δὲν τὸ κατάλαβες; Ἐπρεπε νὰ τοὺς κρατήσῃς ἐδῶ. (τριγυρίζει στενοχωρημένος). Δὲν ἀξίζεις νὰ κάνῃς μιὰ δουλειά. Ἦμουν στὸ κουρεῖο, νὰ πεταγόσουνά νὰ μὲ φωνάξῃς. Στέλνουν ποτὲ τοὺς πελάτες στὰ κουρεῖα;

(Κάνει νὰ μπῇ στὸ γραφεῖο του, σταματᾷ, βγάζει τὸ σακκάκι του, τὸ δίνει στὸ Γιάννη). Ἀκου δῶ, βούρτσισε μου τὸ σακκάκι, καλὰ, καλὰ. Ὅταν ἔρθει ὁ νοικοκύρης γιὰ τὸ νοῖκι, νὰ τοῦ πῇς δὲν εἶμαι δῶ.

Γιάννης.—Καλὰ, κύριε.

Κύριος.—Τί καλὰ, κύριε; Πές το!

Γιάννης, μὲ κατεβασμένο κεφάλι.—Δὲν εἶναι δῶ ὁ κύριος.

Κύριος.—Καὶ σὲ ποιὸν θὰ τὸ πῇς;

Γιάννης.—Στὸ νοικοκύρη.

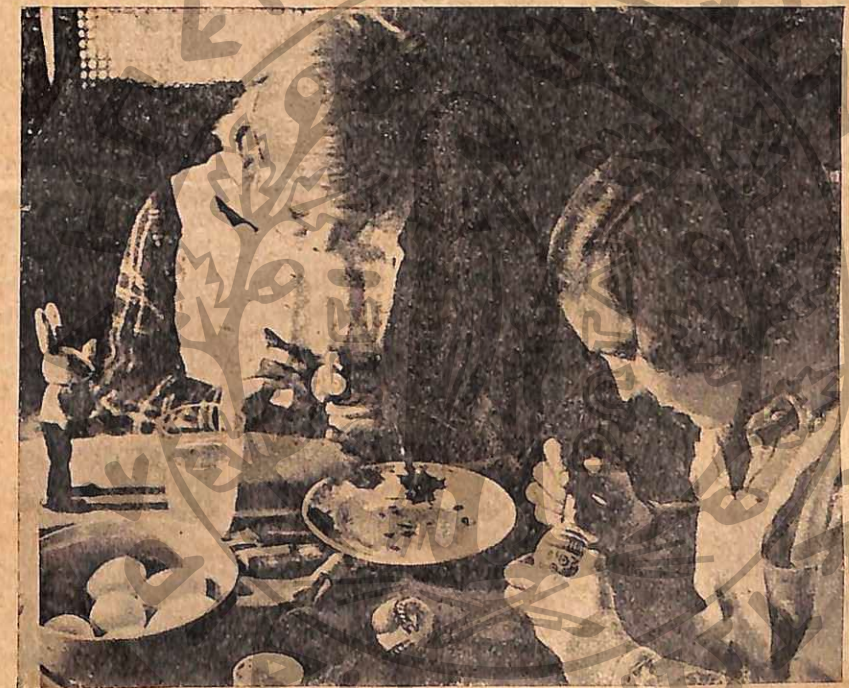
Κύριος.—Καλὰ. Καὶ νὰ προσέχῃς.

Σκηνή Η'

Γιάννης, παραπονεμένος.—Πάλι μὲ μάλωσαν... Κι' ἐγὼ ποὺ εἶχα τέτοια χαρὰ... Ἀ! ὥστε δὲν πᾶν οἱ πελάτες στὸ κουρεῖο! Ἀ! Ἐτσι ἔ; Δὲν τὸ ἤξερα ὁ καίμενός.

Ὡστε ἐδῶ μονάχα ἔρχονται. Ἀ! ἔτσι. Δὲν τὸ ἤξερα ὁ καίμενός. Ἀχ, νὰ μὴν ξεχάσω τί θὰ πῶ. Ἐἴπ' ὁ κύριός μου, δὲν εἶναι δῶ. Αὐτὸ θὰ πῶ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΑΥΓΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΑΥΓΑ

Από τ' ανοιχτά παράθυρα μπαίνουν χαρμόσυνα μέσα στα σπίτια οι ήχοι από τις πασχαλινές κωδωνοκρουσίες. Μα και η φύση γιορτάζει μαζί με τους ανθρώπους. Στις έκκλησιες οι καμπάνες σημαίνουν την Ανάσταση και στα δέντρα τα πουλάκια φέλλουν το πασχαλινό τους τραγουδάκι. Τα τραπέζια των ανθρώπων στολίζουν τα πασχαλινά αυγά, μα και των πουλιών οι φωλιές είναι γεμάτες αυγουλάκια, έτοιμα να σκάσουν και να πεταχθούν τα πουλάκια από μέσα.

Το αυγό. Ποιό σύμβολο ωραιότερο μπορούσε να βρεθεί για τη γιορτή αυτήν, που γιορτάζουμε τώρα την άνοιξη; Πάντοτε το αυγό είναι ο βασιλιάς του τραπέζιου, σ' όλες τις εποχές του χρόνου και σ' όλους τους καιρούς. Ένα φρέσκο μελάτο αυγό τρώγεται με την ίδια ευχαρίστηση σήμερα όπως τρωγόταν και στην εποχή του Όδυσσέως, και η Ναυσικά δίχως άλλο θα ήξερε να κάνει μια όμορφη με την ίδια τρόπο που την κάνει κι' η σημερινή μαγείρισσά μας κι' ες μὴν την λένε Ναυσικά.

Ποιό νόστιμο όμως απ' όλα τα αυγά, όπως κι' αν είναι μαγειρεμένα, είναι τα κόκκινα, τα Λαμπριάτικα. Είτε μελάτο είτε σφιχτό, το κόκκινο αυγό έχει άλλη χαρά, άλλη γεύση, άλλο άρωμα...

Το Πάσχα όμως τα αυγά που τρώγονται δεν είναι μόνο τα αληθινά. Είναι και τα άλλα, τα αυγά του ζαχαροπλάστη, που καμιά φορά είναι ακόμη πιο νόστιμα από τ' αληθινά και τις περισσότερες φορές είναι μεγαλύτερά τους.

Μη νομίζετε πως τα ζαχαρωτά αυγά είναι γνωστά από τα πολύ παλιά χρόνια. Αυτός που τα πρωτόκανε είναι ένας Γάλλος ζαχαροπλάστης, ο Ραγκενό, που έζησε τον δέκατο όγδοο αιώνα. Αυτός το Πάσχα έβγαζε στη βιτρίνα του αυγά αληθινά, βαμμένα σε όλα τα χρώματα του ουρανού τόξου, που γίνονταν ανάρπαστα. Κάποτε σκέφθηκε να κάνει ένα αυγό από καντινιά και η επιτυχία του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε δεν πρόφθινε να δέχεται παραγγελίες.

Το σοκολατένιο αυγό καθιερώθηκε πολύ αργότερα. Στην αρχή τα σοκολατένια αυγά γίνονταν μεγάλα όσο ένα αυγό περιστέρου. Έπειτα έγιναν σαν αυγό κότας, κατόπιν χήνας, γάλισσας, και τώρα βλέπουμε στις βιτρίνες σοκολατένια αυγά τόσο μεγάλα, που μόνο κανένα πουλί από εκείνα τα προκατακλυσμιαία θα μπορούσε να τα είχε γεννήσει.

Εκτός όμως από τα φαγώσιμα αυγά, υπάρχουν και τα άλλα που το περιεχόμενό τους είναι φαγώσιμο, αλλά το σόφλι τους όχι, ακριβώς όπως γίνεται και με τα αληθινά αυγά.

Τα αυγά αυτά είναι όσα γίνονται από χαρτόνι και σκεπάζονται απ'

«Υπάρχουν και αυγά τόσο μεγάλα, ώστε χωρούν μέσα τους ολόκληρο Μπεμπέκο». (Σελ. 194, στ. β').

έξω με ζωγραφιές, μεταξωτά ύφασματα, κτλ. Τα περισσότερα γεμίζονται με μπομπόνια, τα μεγαλύτερα όμως γεμίζονται με κάθε λογής παιχνιδάκια. Και υπάρχουν μάλιστα και αυγά τόσο μεγάλα, ώστε χωρούν μέσα τους ένα ολόκληρο Μπεμπέκο. Εγώ όμως, να σας πω την αλήθεια, θα προτιμούσα και το αυγό αυτό ακόμη να μου το γεμίσουν με ζαχαρωτά, παρά να μου κρύψουν μέσα ένα μπέμπη, είτε αληθινό είτε ψεύτικο.

ΠΩΣ ΝΑ ΒΑΨΕΤΕ ΜΟΝΟΙ ΣΑΣ ΤΑ ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΑΥΓΑ

Τώρα που τελείωσαν οι φασαρίες της κουζίνας και η μαμά σας έβαψε τα πασχαλινά αυγά, ζητήστε της και οεῖς μερικά άσπρα για να τα βάψετε και να τα στολίστε σύμφωνα με το γούστο σας και να τα παρουσιάσετε

στοις δικούς σας σαν μια ευχάριστη εκπλήξη.

Θέλετε να βάψετε ωραία κιτρινωπά αυγά; Βράστε μια φούχτα κρεμμυδόφυλλες μέσα στο νερό κι' έπειτα ρίξτε τα αυγά να βράσουν. Πολύ ωραία βράφονται τα αυγά αν κολλήσετε γύρω γύρω στο σόφλι τους διάφορα λουλούδια, κι' ύστερα τα δέσετε σφιχτά μ' ένα πανί και τα βάψετε να βράσουν. Απάνω στην επιφάνεια του αυγού θα έχη βγή κάθε λουλούδι με το χρώμα του και το αυγό σας θα φαίνεται σαν αληθινή χαλκομανία.

Θέλετε τέλος να κάνετε χρυσά αυγά; Αλείψτε κάθε αυγό, που θα το έχετε βράσει από πριν, με κοινή γόμα, και ύστερα βουτάτε ένα μπαμπούκι σε χρυσόσκονη και πασπαλίζετε με αυτήν το αυγό. Με τον ίδιο τρόπο μπορείτε να κάνετε και αυγά ασπρήνια.

Δεν τελειώσαμε όμως ακόμη. Εκτός από τα χρωματιστά αυγά, μπορείτε να κάνετε και άλλα διασκεδαστικώτατα. Κόβετε επάνω σε χαρτί κρεπών ή γυαλιστερό διάφορα καπελλάκια άστεια και γιακαδάκια και τα φορείτε στα αυγά. Έπειτα τους ζωγραφίζετε το πρόσωπό τους κάνοντάς τα ν' αποκτήσουν διάφορες άστετες φάτσες, και βάψετε από ένα τέτοιο αυγό στην αυγοθήκη κάθε καλεσμένου στο τραπέζι. Και όταν καλέσετε τους φίλους

σας ή τις φιλενάδες σας στο σπίτι, μην ξεχάσετε να φάτε μαζί τους το «αυγό της αδελφούνης». Τι είναι πάλι αυτό; Θα σας το πω άμεσως. Τέ ωραιότερο, μεγαλύτερο, κόκκινο πασχαλινό αυγό ξεφλουδίζεται (πρέπει όμως να είναι σφιχτό) και κόβεται ύστερα σε τόσες φέτες όσα είναι τα παιδιά που κάθονται γύρω από το τραπέζι. Κάθε παιδί λοιπόν απλώνει και παίρνει το μερτικό του από το «αυγό της αδελφούνης» και το τρώει, χωρίς όμως να ανοίξει το στόμα του και να πη μια λέξη. Αν φαγωθεί τ' αυγό χωρίς να μιλήσει κανείς, στο το χρόνο τα παιδιά που έχουν μαζευτεί σήμερα γύρω στο τραπέζι, θα συνδέονται με την πιο θερμή φίλη και δεν θα γίνουν ούτε ένας καυγας μεταξύ τους. Έτσι κι' άλλοιώς δοκιμάστε το.

Καλό σας Πάσχα
Η ΑΓΑΠΗ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΝΤΕΒΩ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
— Όρίστε το κρεβάτι σου! του είπε ο Κώστας άμα έφτασαν στην κάμαρα. Καληνύχτα.

Και κατέβηκε.
Άμα ο Μάριος έμεινε μόνος, έβγαλε την πέτρα από την τσέπη του και την έχωσε κάτω από το μαξιλάρι του, για να την έχη πρόχειρη, αν του συνέβαινε τίποτα τη νύχτα. Έπειτα έπλავε. Άλλά που να κοιμηθώ! ο φόβος δεν τόν άφινε να κλείση μάτι.

Θα πλάγιασαν ώστόσο κι' οι νοικοκυραίοι και θα κοιμόνταν πολύ βαθιά, γιατί ο Μάριος δεν άκουγε πια ούτε όμιλίες, ούτε βήματα, ούτε κανέναν άλλον κρότο, παρά μόνο δυνατά ροχαλιτά. Αυτό έσήμαινε πως οι άνθρωποι εκείνοι δεν ήταν κακί, γιατί ποτέ ο κακός δεν κοιμάται τόσο βαθιά κι' ήσυχά: άνησυχεί, φοβάται για τα κακά που έχει κάνει, σχεδιάζει με το νου του να κάμη άλλα, κι' άγρυπνεί ή λαγοκοιμάται. Άλλά ο Μάριος δεν ήταν σε ήλικία για να κάμη αυτή τη σκέψη και να ήσυχάση ολότελα. Ο φόβος τόν άφηνε άγρυπνο ως τις δυο από τα μεσάνυχτα. Τότε μόνο τόν ένίκησε ή μεγάλη κόυραση κι' ή νύστα. Κι' άποκοιμήθηκε.

Άλλά τί του έστοίχισε αυτός ο ύπνος! Είτε ένα τόσο φοβερό, τόσο φριχτό όνειρο!

Ήταν, λέει, μέσα σε σπηλιά κακούργων, ληστών, και δεν μπορούσε να φύγη. Οι ληστες φαίνονταν καλοί άνθρωποι, μα ποιος ξέρει τι βασανίστηρα του έτοιμάζαν. Τους άκουγε να μιλούν σιγά-σιγά μεταξύ τους κι' ένόμιζε πια πως είχε φτάσει ή τελευταία του ώρα. Και νά, ο άρχιληστής πήγε άξαφνα κοντά του και του είπε άγρια:

«— Τα λεφτά σου ή σου πήρα το κεφάλι!»

Και σήκωσε το χέρι του να τόν χτυπήση με το πελώριο γιαταγάνι που κρατούσε...

Στή στιγμή ο Μάριος ξύπνησε φοβισμένος κι' άνακάθησε στο κρεβάτι του. Έτριψε τα νυσταλέα του μάτια και δεν ήξερε πού βρισκόταν. Ένόμιζε πως ήταν ακόμα στη σπηλιά και κοίταξε δεξιά κι' άριστερά να ιδή τους ληστές, τόν άρχιληστή και το πελώριο γιαταγάνι.

Άλλά τίποτ' άπ' αυτά δεν είδε.

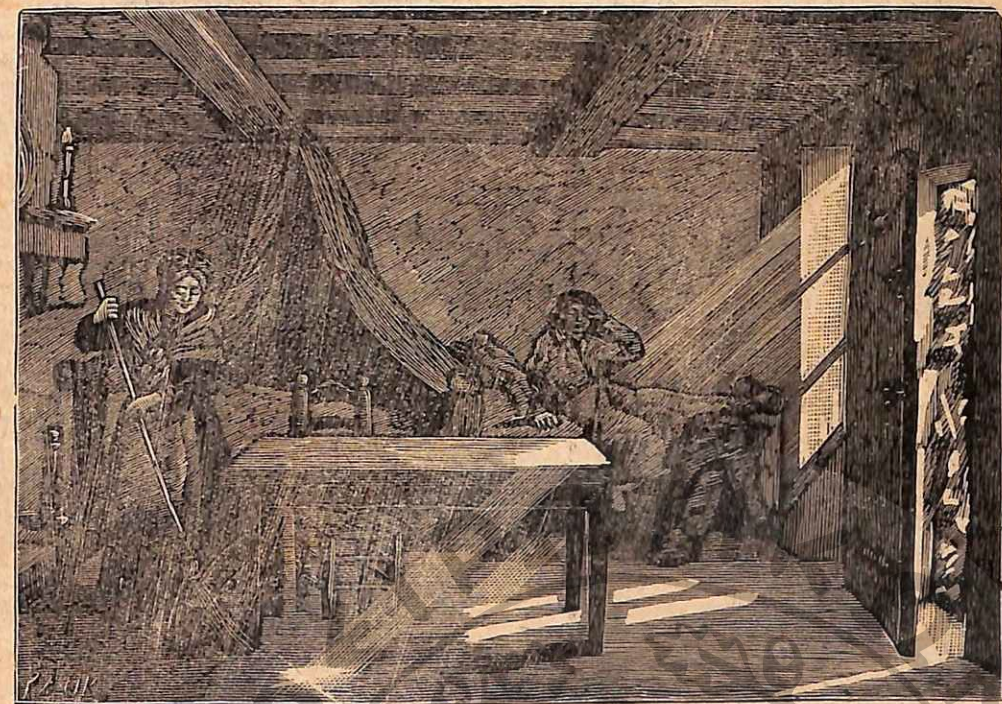
Είτε μόνο τη νοικοκυρά του σπιτιού, που κρατούσε ένα σάρωμα και σκούπιζε την κάμαρα. Τότε τα θυμήθηκε όλα:

Καθώς τόν είδε ξυπνητό, ή καλή γυναίκα του είπε:

— Καλημέρα, παιδί μου. Πώς και μήθηκες άπόψε; Όχι πολύ ήσυχά, μου φαίνεται. Σ' άκουγα που δλη νύχτα είχες παραμιλητά. Θα έδλεπες άσχημα όνειρα, αλήθεια;

— Εγώ; έκαμε ο Μάριος ντροπιασμένος. Όχι, κυρά μου, δεν έδλεπα τίποτα...

— Τότε θα ήταν σκληρό το κρεβάτι σου και δεν μπορούσες να κοιμη-

«Η νοικοκυρά του σπιτιού κρατούσε ένα σάρωμα και σκούπιζε την κάμαρα. (Σελ. 195, στ. β').

θής. «Ε, βέβαια, άρχοντόπουλο εσύ, είσαι άλλοιότικα μαθημένος.

— Μα όχι, όχι... πολύ καλό ήταν το κρεβάτι...

— Είσ' ευγενικό παιδί και δεν θέλεις να τ' πης για να μη μάς προσβάλης. Μα ξέρεις τί λέει ο λόγος: «με το κεφάλι που έχω σε προσκυνώ». Ή, και μετς με το κρεβάτι που είχαμε σε περιποιήθηκε. Άς είναι... Ντύσου τώρα, παιδάκι μου, κι' έλα κάτω να πιές το γάλα σου. Γειά σου!

Η γυναίκα με τη σκούπα της κατέβηκε. Κι' ο Μάριος έμεινε μόνος και νύχθηκε γρήγορα. Πώς ντροπιάσαν και μετάνιωσαν τώρα που πήρε τους καλούς αυτούς ανθρώπους για ληστές!

Κατέβηκε. Το δωμάτιο, που χιές το βράδυ του φάνηκε σα σπηλιά κακούργων, τώρα ήταν φωτεινό, καθαρό, συγυρισμένο, μια χαρά. Στο τραπέζι τόν περίμενε ένα φλυτζάνι γάλα, μια μεγάλη φέτα ψωμί και βούτυρο φρέσκο. Η γυναίκα του είπε:

— Κάθισε, παιδάκι μου, να φάς. Όπου νάναι θάρθουν κι' οι φίλοι σου να σε πάρουν. Ό άντρας μου και τα παιδιά μου δεν είναι δώ. Ξύπνησαν πολύ πρωί και πήγαν στο χωράφι. Μου παράγγειλαν όμως να σου πω την καλημέρα τους και καλό ταξίδι.

Μόλις είχε άποφάει ο Μάριος, και στην αυλή άκούσθηκαν βήματα. Ήταν ο Μοντανής, ο Σαϊζάνης κι' ο Δουμποδάνος που έρχονταν από του κύρ Κλάδη να τόν πάρουν.

— Καλημέρα! Έτοιμος;

— Έτοιμος! Καλημέρα!

Ο Μάριος πετάχτηκε στην αυλή να υποδεχθώ τους φίλους του, και μαζί του βγήκε κι' ή νοικοκυρά, που τους χαιρέτησε με μεγάλη ευγένεια!

— Καλώς τα παιδιά, καλή σας ήμέρα. Πώς περάσατε στο κύρ Γιάννη; — Λαμπρά! είπαν τα παιδιά μ' ένα στόμα.

— Κι' εγώ περίφημα! φώναξε ο Μάριος.

Και βάζοντας το χέρι στην τσέπη του, γύρισε στη νοικοκυρά και της είπε:

— Άλήθεια, κυρά, τί σας χρωστώ για το κρεβάτι, το δείπνο και το πρόγευμα;

(Άκολουθεί) Μετάφρ. π. ι. φ. και γρ. ε.

ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΣΤΡΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό ALEXANDRE ALANOF
και JACQUES CHRISTIAND

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

«Ο Βαρνάβας άρπαξε ένα ξεσκονόπανο κι έτρεξε να σκουπίση τα τζάμια. Χαμένος κόπος!

— Τι όμύχλη! Έκανε ο πιστός υπηρέτης. Θά προσγειωθούμε σε λίγο χωρίς να το πάρουμε είδηση.
«Ο Έρρίκος είχε ξαναβρεί το κέφι του.

— «Ω θαρραλέε έξερευνητή του άπειρου! είπε. «Ω άτρόμητε θαλασσοπόρε του διαστήματος, πότε επιτέλους θ' αρχίσης να μεταχειρίζεσαι τους δρους που ταιριάζουν σε κάθε περίπτωση; Να προσγειωθούμε! Δηλαδή να πατήσουμε στη Γη! Ξέρεις πού βρίσκεται ή Γη; Σε άπόσταση 76 εκατομμυρίων χιλιομέτρων. Στόν "Αρη πρόκειται τώρα να πατήσουμε. Να προσαρευθούμε, αν σ' άρέση ή λέξη.

Τή στιγμή εκείνη ένα δυνατό κουδούνισμα άντήχησε ξαφνικά πάνω από τα κεφάλια τους. «Ο Βαρνάβας και ο Άνδρέας τινάχτηκαν ξαφνιασμένοι.

— Τό τηλέφωνο! φώναξε ο Βαρνάβας και έτρεξε πρός τό μηχανήμα που είχε χρησιμοποιήση για να συνεννοηθί με τους δύο νέους όταν είχαν βγει έξω με τα σκάφανδρα. Έμπρός! Έμπρός! φώναξε, σηκώνοντας τό ακουστικό. Μπά! Κανένας δέν μου άπαντάει! Δέν άκούω τίποτε!

— Φαίνεται πως τό τηλεφωνικό κέντρο στόν "Αρη δέν λειτουργεί καλύτερα από τα δικά μας, είπε ο Έρρίκος. Τίποτε δέν άκούε, Βαρνάβα; Και όμως τό κουδούνισμα εξακολουθεί.

— Έλα, άφησε πιά τό άστειά, γιατί γίνονται στό τέλος ένοχλητικά, έκανε ο Άνδρέας μ' άνυπομονησία. Τί σημαίνει αυτό τό κουδούνισμα;

— Ορίστε, τό σταματώ, άφού τά νεύρα του κυρίου δέν μπορούν να τό υποφέρουν. Άς μάθη λοιπόν ο κύριος ότι πρόκειται για ένα κουδούνισμα που τό προκαλεί αυτόματα ένα έξυπνο μηχανήμα έγκαταστημένο από έμένα τόν ίδιο στη βολίδα, και πού, χωρίς να θέλω δηλαδή να περιαιτολογώσω...

— «Ω, Έρρίκο, είσαι άπαίσιος! Επιτέλους έξηγήσέ μας τί είναι.

— Άπλούστατα τό κουδούνισμα αυτό μάς είδοποιεί ότι φθάσαμε στό πρώτα άτμοσφαιρικά στρώματα του "Αρη.

— Τι; έκανε ο Βαρνάβας, πού κάθε έκφραση άγνωστη τόν τρόμαξε.

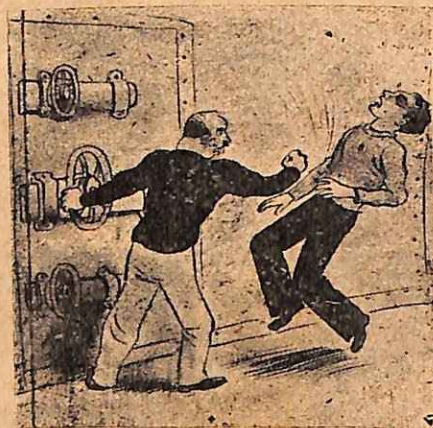
Τί λογής στρώματα είναι πάλι αυτά; Είναι μαλακά, τουλάχιστο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

«Ο Άρης

Οί δύο άερονάυτες τώρα δέν ξεκολλούν τα μάτια τους από τό ύψόμετρο που δείχνει αδιάκοπα σε ποία άπόσταση, βρίσκονται από την επιφάνεια του πλανήτη: 30,000 χιλίομετρα, 29,000, 28,000, 27,000.

Έπειδή ή εξάτμιση της βολίδας τους έμποδίζει έντελώς τη θέα, ο Έρρίκος κόβει πότε-πότε τό γκάτσι, και τότε όρμουν και οι τρεις πρός τόν φεγγίτη άνοίγοντας τα μάτια τους διάπλατα για να ίδούν όσο τό δυνα-

«Ο Βαρνάβας έδωσε στόν Έρρίκο μιá γροθιά κατάστηθα...»

τόν καλύτερα τα παράξενα και πρωτογνώριστα αυτά μέρη όπου δέν ξέρουν άκόμη τί τους περιμένει.

Από έδώ ψηλά άκόμη που βρίσκονται, μπορούν να κρίνουν πως τίποτε στόν "Αρη δέν μοιάζει με τη Γη. Ούτε θάλασσες, ούτε στεριές έχει ο πλανήτης. Οί θάλασσες μοιάζουν με άπέραντους ρηχούς βάλτους και οι στεριές είναι όλες επίπεδες, με χαμηλούς λόφους μοναχά που έχουν άπαλές καμπύλες. Η βλάστηση άπλώνεται έδώ κι' εκεί συγκεντρωμένη σε τετράγωνες επιφάνειες ή σε λουρίδες παράξενα στενές.

Κι' οι τρεις άνθρωποι της Γης μένουν σιωπηλοί. Δέν λένε τίποτε, ούτε και σκέπτονται τίποτε.

«Ο Έρρίκος άνοίγει πάλι τό γκάτσι και τους περιτοιχίζει ξανά ή όμύχλη. 26,000 χιλίομ. 25,500, 25,000, 24,000,

«Ο Άνδρέας κόβει πάλι τό γκάτσι.

Και τότε, τη στιγμή που οι άτμοί γύρω τους άρχισαν να σκορπίζονται, παρατήρησαν ένα πελώριο φωτεινό σφαιρικό όγκο, που όρμωσε με άπερίγραπτη ταχύτητα κατά πάνω τους. «Ο Βαρνάβας και ο Έρρίκος θυμήθηκαν άθελά τους τόν διάττοντα που κόντεψε να τους τρυπήση πέρα πέρα όταν έφυγαν από τη Γη.

«Ο Έρρίκος όμως, σάν άστρονόμος, ξέρει ότι τώρα δέν πρόκειται πιά για διάττοντα, αλλά για τόν ένα από τους δυό δορυφόρους του "Αρη, τόν Δείμο. «Ο μικροσκοπικός αυτός δορυφόρος, που ή διάμέτρος του είναι 8η-8λη δέκα χιλίομετρα, από την κοντινή αυτήν άπόσταση έκανε έντύπωση καταπληκτική. «Οστόσο ο Έρρίκος δέν τρόμαξε καθόλου. Τα μηχανήματά του του δείχνουν πως ή βολίδα θά περάση χιλιάδες μέτρα μακριά του. Άλλωστε του είναι κι' εύκολο, αν ύπάρχη φόβος να συγκρουσθούν, να λοξοδρομήση λίγο και να άποφύγη τη σύγκρουση.

23,000 χιλίομετρα. «Ο Δείμος έμεινε πίσω τους, άρχισε να μικραίνει και ν' άπομακρύνεται, ακολουθώντας την προαίώνια πορεία του.

«Η βολίδα κατεβαίνει, κατεβαίνει αδιάκοπα. Σε μιá στιγμή που ο Έρρίκος κόβει τό γκάτσι, οι σύντροφοί του βλέπουν την επιφάνεια του πλανήτη σάν μιá άπέραντη κατάλευκη έκταση.

— Μες στο καταχείμωνο φθάνουμε, λέει ο Έρρίκος. Οί πάγοι και τα χιόνια των πόλων έχουν κατεβεί πολύ χαμηλά.

— Κι' έχω πού είμαι τόσο κρυατούλης! βογγάει ο Βαρνάβας.

— Μπορούμε να κατεβούμε όπου θέλουμε. Θά διχλέξω ένα μέρος κοντά στόν "Ισημερινό.

— Θά βρούμε άραπάδες;

— Αυτό δέν μπορώ να τό ξέρω από τώρα.

5000 χιλίομετρα. «Ο λαμπρός δίσκος του ήλιου χάνεται λίγο-λίγο πίσω από την καμπύλη του όρίζοντα του πλανήτη. Ταυτόχρονα ο ήσκιος άπλώνεται άπάνω στην επιφάνεια του "Αρη και οι λεπτομέρειές της γίνονται θαμπές και άκαθόριστες.

«Η βολίδα εξακολουθεί να κατεβαίνει σάν ένα μετέωρο περιτριγυρισμένο από άτμούς.

Πέντε χιλιάδες μέτρα! Κάθε τόσο ο Έρρίκος κόβει τώρα τό γκάτσι για να μπορή να βλέπη.

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Άνατέλλει λαμπρόφωτη ήμέρα, Οί καμπάνες χτυπάνε γλυκά Και οι ήχοι ψηλά στόν αϊθέρα Άνεβαίνουν σάν άσπρα πουλιά.

Τ' άγγελούδια στά ουράνια κρυμμένα Ψάλλουν ύμνους για τόν Αυτρωτή, «Ολ' ή πλάση αγάλλεται, λάμπει, Εύτυχία σκορπίζεται στη γή.

Οί καρδιές μας χτυπούν μες στα στήθη, Και φωτίζει τα μάτια ή χαρά, Άδελφοί μου, ο Χριστός άνεστήθη, Φιλητήτε μ' άγνη την καρδιά.

Ζακυνθινόυλα [Γ]

ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΑΚΙ

Πάνω άπ' τό κρεβάτι μου, έχω μιá εικόνα, άντίγραφο ενός μεγάλου ζωγράφου. Παριστάνει τό Χριστό παιδάκι, και δίπλα του ένα προβατάκι που τώχει τρυφερά άγκαλιάσει.

Κάθε χρόνο τη Μεγάλη Έβδομάδα, ή εικόνα αυτή μου γίνεται πιό αγαπητή. Έξω άκούγονται οι παραπονητικές φωνές των άρνιών, και τ' άήσυχα ποδοβολήτα τους, και μόνο τ' άρνάκι της εικόνας μας στέκει ήσυχο και γαλήνιο, μέσ' τα χεράκια του Χριστού.

Άύριο, τα καίμενα, θά δώσουν τό αίματάκι τους τό τόσο άγνό, για να χαρούμε μ' αυτό τη γιορτή της Άγάπης. Ήταν άνάγκη τάχα με ποτάμια αίμα να γιορτάσουμε την Άνάσταση του Χριστού μας;

«Ω! Άνθρωπάδες άνεπτυγμένη, πότε θά πετάξης τό βάρβαρο αυτό έθιμο για να γιορτάξης πιά άρμονικά;

Σανθή Κάμεν [Β]

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΡΟΔΟΥ

Είναι "Ιούνιος. «Ο ήλιος βρίσκεται εις τό ζενίθ του και καίει τα πάντα με τις λαμπρές και φωτεινές άκτίνες του. Αυτό τό ήλιόλουστο και χαρούμενο πρωϊνό οι κήποι όλοι γιορτάζουν. Γεμάτοι δένδρα και λουλούδια, γεμάτοι φως και ζωή.

Μέσα σ' όλο αυτό τό ζωηρό κι' εύτυχισμένο περιβάλλον, βλέπει κανείς όλα γύρω του ν' άπολαμβάνουν τη ζωή, να χαίρονται και ν' αναδίδουν ευωδιά μεθυστική. Κι' όταν τό βλέμμα σου δέν συναντά παρά εύτυχισμένα όντα, όταν τό πουλάκι τραγουδούν αδιάκοπα και τα λουλούδια στολίζουνται με τα πιό ζωηρά χρώματα, ώ, είναι άδύνατο να ζωηρά χρώμα, ώ, είναι άδύνατο να φαντασθής ότι μπορεί να ύπάρχουν στόν κόσμο πλάσματα που ύποφέρουν και πονούν. Άν μάς έλεγαν ένα τέτοιο πράγμα, θά ξαφνιαζόμαστε άσφαλώς πολύ.

«Πώς είναι δυνατό μιá τέτοια μέρα, μιá μέρα που ο ήλιος καίει και ζωογονεί τα πάντα; «Ε! λοιπόν, άκριβώς

γι' αυτό ένα όν ύποφέρει και καταριέται μάλιστα αυτόν τό ζωοδότη ήλιο. Είναι ίσως τό μόνο πλάσμα που δέν άπολαμβάνει τη γενική χαρά.

Ένα ρόδο, ένα ρόδο που λίγες μέρες πρωτότερα βρισκόταν σ' όλη του την άνθηση, τώρα γερασμένο, ξεραμένο, χωρίς πνοή ή μυρωδιά, άνάμεσα σ' αυτά τα μουμπουκιά, τα γεμάτα χάρη και δροσιά, ξεψυχά... Πεθαίνει μέσα σ' αυτή τη γιορτή, πεθαίνει και κανείς δέν μπορεί να τό προστατεύση. «Ολοι έν τούτοις προσπαθούν με κάθε τρόπο να τό σώσουν. Τα κλαδιά γέρνουν για να τό σκιάσουν, τα φύλλα κινούνται για να τό δροσίσουν, και τα μικρά λουλούδια βγάζουν όσο μπορούν περισσότερη ευωδιά για να τό ζωογονήσουν, να τό δυναμώσουν. Άδικα όμως. «Ο ήλιος μόνο μπορεί να του δώση ζωή, άλλ' εκείνος σάν από πείσμα δέν έννοει με κανένα τρόπο να γλυκάνη λιγάκι. Οί άκτίνες του μένουν τό ίδιο καυστικές τό ίδιο άκαρδες στόν ξένο πόνο.

Άλλά στάσου. Τι είναι εκείνο τό άσπρο σημάδι στον καταγάλανο ουρανό; Φαίνεται να πλησιάζει, τρέχει τώρα... «Ω είναι ή σωτηρία; είναι ένα σύννεφο που περνά γρήγορα και βιαστικά. Τό τραντάφυλλο, που ή έλπίδα μόνη τό άναζωογόνησε, τό φωνάζει με όλες τις δυνάμεις του να σταθί. «Ολα γύρω του έρχονται εις βοήθειά του, και να τώρα που όλο τό δέντρο κουνιέται από ίκετευτικές, δυνατές φωνές. Τό σύννεφο άκούει τό θόρυβο, σκύβει, και διακρίνοντας τό φτωχό λουλούδι που πεθαίνει, συγκινείται λίγο. Δέν έχει καιρό όμως για δάκρυα. Πρόπει να πιά γρήγορα στό μέρος που τό διάταξαν. Τους φωνάζει λοιπόν ότι είναι πολύ βιαστικό, άλλ' ότι άύριο θά ξαναπεράση για να σώση τό ρόδο με μπόλικη βοήθη. Και τό λουλούδι εξακολουθεί να παρακαλή: Ζητά μιá μόνη σταγόνα, μιá σταγόνα που θά τό άναστήση. ««Οχι, επιμένει τό σύννεφο άπομακρυνόμενο, περιμένε ώ; άύριο. Έχε θάρρος και ύπομονή».

Θάρρος και ύπομονή! Μπορούσε άραγε να έχη τό φτωχό λουλούδι; Περιμένει μόνο τό θάνατο πιά, που πλησιάζει, πλησιάζει... και κάνει να πέφτουν ένα-ένα τα σέπαλά του, τα πέταλά του όλα. Και λίγο-λίγο δέν μένει παρά τό μαρμαρένο κλωνί, έτοιμο κι' αυτό να λυγίση από τη φοβερή έξοση. «Ολα γύρω είναι θλιμμένα, όλα κλαίνε τό φτωχό λουλούδι που για μιá σταγόνα νερό άφήνει αυτόν τόν κόμο και φεύγει...

«Όταν την έπομένη τό σύννεφο ξαναπερνά, όπως είχε ύποσχεθί, δέν βρίσκει τό ρόδο να τό περιμένη. Κι' όταν μαθαίνει ότι πέθανε πιά, ώ τό δάκρυα που έχυσε—άνώφελα όμως...

Λυγερή [Β]

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Έκείνο τό πρωί ήμουν κακοδιάθετη και νευρική. Και ξέρετε ποιός φταίει; Η άράχνη που άντίκρουσα μόλις σηκώθηκα. Δέν θυμάμαι πού άκουσα, πως όταν δής άράχνη, όλη ή μέρα σου θά είναι άνάποδη. «Οχι πως είμαι προληπτική, αλλά δέν ξέρω πως εκείνο τό πρωί ή σκέψη της άράχνης τριβέλιζε τό νού μου. Ξεκινώ για τό σχολείο. «Ο καιρός σκουντουφλισμένος. Μαύρα σύννεφα σκεπάζουν τόν ουρανό. Οί στάλες της βροχής πέφτουν χοντρές. Κάνω μερικά βήματα και πλάφ! βουτιέμαι μέσα στα νερά. «Μά στραβώθηκες, καίμενη Θέμις, πρωί-πρωί.— Άχ, αυτή ή άράχνη φταίει!»

Στρέβω τό δρόμο. Άφηρημένη καθώς ήμουν, παρά λίγο να με παρασύρη τό ποδήλατο που έρχόταν άπ' τόν κάτω δρόμο. Δέχτηκα ένα «να χαθής στραβή!» από τόν άναβάτη του και προχώρησα. Έφτασα τέλος στό σχολείο αλλά σε τί χάλια, Θεέ μου! Τα παπούτσια και οι κάλτσες μου καταμουσκεμένα. «Όλη έμοιαζα με βρεμένη γάτα.

Πώς έτυχε να θυμηθί τ' όνομά μου την πρώτη ώρα ο καθηγητής!

Σηκώνομαι στό μάθημα. Η άράχνη, ή άναποδιά, έρχονται και θρονιάζονται έπίμονα στο νού μου. Άπαντά άφηρημένα στις έρωτήσεις του καθηγητή μου. Καταλαβαίνω ότι δέν λέω καλά τό μάθημα. Κοκκινίζω. «Μά τί έχεις, παιδί μου, και είσαι άφηρημένη;» μου λέει ο καθηγητής μου. Κάθομαι. Και όμως πριν σηκωθώ, ήξερα καλά τό μάθημά μου.

«Όλο μου τό πρωί πέρασε άνάποδο. Τό άπόγευμα, κάνοντας να κατεβώ τη σκάλα, περικλινόμαι από μιá γλάστρα και μπάμ! κάνω ένα σάλτο και χτυπώ στα σιδερένια κάγκελα της σκάλας. Άπό τότε έχω και τό σημάδι εκείνο στο κούτελο. Κι' από τότε, όταν άνταμωθώ με άράχνη, χωρίς να τό θέλω άνατριχιάζω, και με τρόπο θυμάμαι την κακιά εκείνη μέρα που πέρασα με την πρόληψη.

Θέμις [Β]

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ

Πάντα είναι όμορφη ή Άθήνα μας, αλλά ή ανοιξιάτικη μορφή της ξεπερνά κάθε άλλη σε χάρη και πρωτοτυπία.

«Ολόκληρη ή πόλη παρουσιάζει τώρα μιá εικόνα πιό παιδί, ή πιό άρμονική, πιό φωτεινή παρά τις άλλες εποχές. «Ο άέρας είναι άπαλός, μυρωμένος. Άναπνεόντάς τον νοιώθεις όλο σου τό είναι να καθαρίζεται, να άνανεώνεται να ζωογονείται.

«Ο ουρανός, ο χιλιотραγουδημένος άπτικος ουρανός, άπέραντο στυλινό άτλάζι, γίνεται ένα θαυμάσιο φόντο για

τή λάμψη του ήλιου που χαϊδεύει στοργικά την λευκή ωραιότητα των άθηναικών σπιτιών.

Τὰ δέντρα με τὰ νιόβγαλτα φύλλα σιγοτρέφουν στους δρόμους και τους κήπους. Στά σκιερὰ δρομάκια των πάρκων, γύρω στὰ λουλούδια με τις πλουμιστές συντροφισσες, τις πεταλούδες, κρυστάλλινα τὰ γέλια ἀντηχούν των παιδιών, που δλόχαρα και ξένοιαστα παίζουν και χαίρονται της άνοιξης τή θαλπωρή.

Μα τὸ πὶό χαρακτηριστικὸ συναπάντημα πὸν στὴν Ἀθήνα θὰ σὰς κἀνῃ γνωστὸ τὸν ἐρχομὸ τῆς γελούμενης ἐποχῆς, εἶναι αὐτὰ τὰ τόσο πεζὰ και τόσο ποιητικὰ ὀλάνθιστα... γαϊδουράκια. Κυκλοφοροῦν και στοὺς πὶό κεντρικοὺς δρόμους, πάντα ὑπομονητικὰ και πειθήνια, φορτωμένα μ' ἀγκαλιές δλόκληρες πρασιναδες και μύρια ἄλλα λούλουδα. Μαργαρίτες με χρυσὲς καρδιές, μενεξέδες σκοτεινόχρωμοι, τουλίπες ὀλο φλόγα, ἀνεμώνες εὐγενικές, χαριτωμένες, κρινάκια εὐδοκιστά, ὀλα βαλμένα προσεκτικὰ ἀνάμεσα σὲ κλαδιά πυκνόφυλλα, ταλαντεύονται ρυθμικά περνώντας στους δρόμους, ἐνὼ ὁ πωλητῆς διαλαλεῖ:

« Ἀνθὲ!... ὠρατὰ ἀνθηρή... »
Κάθε σπῆτι στολίζεται με τὰ λεπτὰ κοτσάνια και τὰ γοητευτικὰ κεφαλάκια αὐτῶν τῶν λουλουδιῶν πὸν φαιδεύουν τὸ πὶό σοβαρὸ περιβάλλον και χαρίζουν μιὰ νότα εὐθυμίας και δροσιάς.

Κι' ὀλα αὐτὰ τὰ χαρούμενα γνωρίσματα τῆς Ἀθήνας, ὀμορφαινουν πὶότερο μέσα στὴν ἐξαιρετικὴ διαφάνεια τῆς ἀτμοσφαιρας, σὸ ἀπλετο φῶς πὸν ἐξιδανικεύει τὰ χρυσομένα μάρμαρα τοῦ Παρθενῶν, και ἀναδεικνύει πὶό ἀρμονικὴ τὴν κλασσικὴ ὀμορφιὰ τῶν ναῶν στὸν Ἱερὸ Βράχο.

Τέλος βουνα βαθύλαζα, καμπυλόγραμμα, δίχως βάρος, κυκλώνουν τὴν Ἀθήνα μας, ὀρίζοντας τὴν δροσερὴ σκιά τους στὴν τόσο θελκτικὴ ἀνοιξιὰτικὴ εἰκόνα τῆς.

Ἀγνὴ Καρδιά [Α]

ΜΙΑ ΜΟΥ ΧΑΡΑ

— Πάλι τὰ ἴδια! φώναξε νευριασμένη στὴ μητέρα μου.

— Τί νὰ σοὺ κάνω, παιδάκι μου, ἀφοῦ δὲν μπορούμε τὴν Κυριακὴ νὰ σὲ βγάλουμε, γιατί εἴμαστε καλεσμένοι σὲ τραπέζι! ἀπάντησε ἡ μητέρα μου με ἡσυχη φωνή, νομίζοντας ἔτσι πὸς θὰ με ἡσυχάσει. Ἀλλὰ εἶναι μερικὰ πράγματα πὸν και οἱ μεγάλοι ἀκόμα δὲν καταλαβαίνουν ἀπ' τοὺς μικροὺς· π. χ. ἡ ἡσυχη φωνὴ τῆς μητέρας μου ἀντὶ νὰ με ἡσυχάσει με ἐξερέθηκε περισσότερο.

— Δὲν μπορῶ πιά, φώναξε. Κάθε Κυριακὴ νὰ μένω κλεισμένη σὸ σπῆτι· γιατί τὰχα δὲν ἔχουμε σχολεῖο; Και βγῆκα ἔξω γιὰ νὰ μὴ μπορέσω ἡ μαμά νὰ δῇ τὰ δάκρυά μου. Ἐκεῖ ὀμως ἔξασα σὲ λυγμούς.

Τὸ ἀγαπημένο μου γατάκι ἦρθε στὴν ἀγκαλιά μου γουργουρίζοντας, λὲς και ἤθελε νὰ με παρηγορήσει.

Ἐγὼ κλαίοντας με λυγμούς, μονολογοῦσα: « Ἀ... γα... πη... με... νο... ου... ου... γα... τὰ... δὲν... με... βγά... ζο... υν... πιά... ἔ... ἔ... »

Ἐκείνη τὴν ὠρα κτύπησε τὸ κουδούνι κι' ἔφωνα ὀσο μπορούσα πὶό γρήγορα γιὰ νὰ μὴ με δοῦν...

Ἐφτασα στὴν κἀμαρά μου μόλις συγκατώντας τοὺς λυγμούς...

Σὲ λίγο ἀκουσα χαρούμενη τὴ φωνὴ τῆς μητέρας μου νὰ με φωνάζει. Σηκώθηκα, πλύθηκα κι' ἔτρεξα.

Ἐκεῖ στεκόταν ἡ ὑπέρθερα τῆς θείας μου και περιμένα. Πιὸ πέρα ἡ μητέρα μου γελαστὴ με φώναξε και μοῦδωσε ἕνα γράμμα πὸν βαστοῦσε, νὰ τὸ διαβάσω μόνη μου:

« Ἀγαπητὴ μου ἀδελφὴ!

Τὸ γράμμα αὐτὸ ἀφορᾷ τὴν κόρη σου. Τὴν Κυριακὴ θὰ πάμε ἐκδρομὴ, ἐάν μπορῇ ἄς ἔλθῃ. »

« Μὲ φιλιὰ

Ἐλὲνη »

Ἡ χαρά μου ἦταν μεγάλη, ἡ καλὴ μου ἡ θεία με σκέφθηκε. Τὰ δάκρυα τῆς λύπης πὸν ἔτρεχαν πρὶν, μετεβλήθησαν εἰς δάκρυα χαρᾶς. Ἐφίλησα τὴν μητέρα μου μ' ἀγάπη κι' ἔτρεξα νὰ εἰτοιμάσω τὰ πράματα γιὰ τὴν ἐκδρομὴ. Ἐκεῖ σκεπτόμουν πὸς εὐκόλα μπορεῖ νὰ μεταβληθῇ μιὰ λύπη σὲ χαρά.

Μαῦρο Ρόδο [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ καθηγητῆς λέει σ' ἕνα μαθητῆ:

— Πῆγαινε, σὲ παρακαλῶ, νὰ ρωτήσης τὸν κ. Γυμνασιάρχῃ ἂν θὰ πάμε αὐριο ἐκδρομὴ και τί ὠρα.

Ὁ μαθητῆς πᾶει.

— Κύριε γυμνασιάρχα, ὁ κύριος καθηγητῆς ρωτᾷ ἂν θὰ πάμε αὐριο ἐκδρομὴ.

— Ὄχι πὲς του, δὲν θὰ πάμε.

— Και τί ὠρα;

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

Ὁ δάσκαλος: Πὲς μου, Μίμη, τί ἡτὸν ἡ Μπουμπουλῖνα;

Και ὁ Μίμης (μανιώδης γραμματοσπλέκτης). Πενήνταλεπτο γραμματόσημο, κύριε.

Υδραίόπουλο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 277 ου
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τὴν 7 Δεκεμβρίου 1935 πρὸς ἐπὶ τῶν λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Δεκεμβρίου 1935 ἱκανοῦντος Φεβρουαρίου 1936 δημοσιευθεῖσαν 152 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ πρῶτος τὸς εὐρεθείσας ὁρθὰς Λύσεις, ὁ δεύτερος τὰ Ἐῷσημα Λύσεων και ὁ τρίτος τὰ Ἐῷσημα Ἐπιμονῆς, συμφώνως με τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ, Κεφ. Α', § 25.

Οἱ Ἰσοτίμοι ὀλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβεῖου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰκόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, και νὰγοράσουν, ἐντὸς τριμήνου τὸ πὶό ἀπὸ σήμερον, (διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο), ἕνα ὀιονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1935 (Β' Περιόδος) με ἔκπτωσιν δέκα πέντε (15) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβεῖου ν' ἀγοράσουν ὀμοιον Τόμον με ἔκπτωσιν δέκα (10) δρ. και οἱ τοῦ Γ' με ἔκπτωσιν πέντε (5) δρ. (Ἰδὲ και Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Β' § 6 και 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 16 ἐτῶν και ἄνω, καθὼς και ὀσοὶ δὲν ἐσημείωσαν στὰ λυοάχατὰ τους ἡλικία).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δευκοπυργιώτης, 137, 14, 7.

Ἰσοτίμοι: Ἀγνούλα, 137, 14, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μάνος, 133, 14, 7, Ζουζού, 127, 13, 7.

Ἰσοτίμοι: Πνεῦμα τῆς Ἀντιλογίας, 126, 13, 7, Ροδία, 135, 14, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ὁρεινὸς Κερκύρας, 112, 12, 6.

ΕΠΙΑΙΝΟΣ: Ἀνθος τῆς Χαβάγιας, 82, 9, 5. Νηρητῆς, 101, 11, 6. Παράξενη Μικρούλα, 103, 11, 7. Πτολεμαῖς, 102, 11, 5. Χριστιάνα, 91, 10, 7. Ἀδελαῖς, 103, 11, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μαυρομαλούσα, 2, 1, 1. Αἰώνιος Θρούλλος, 12, 2, 1. Χωρὶς Φτερά, 45, 5, 3. Εὐγενία Ἐμ. Θραβάλλου, 6, 1, 1. Πόλις τῶν Ὀνειρών, 33, 4, 3. Συριανός, 32, 3, 3. Μαρία Σ. Τξαννέτου, 58, 6, 7.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Οὐέλλα, 130, 13, 7.

Ἰσοτίμοι: Μικρὰ Ἀεροπόρος, 131, 14, 7. Ἀστραπόβροντο, 137, 14, 7. Μικρὸς Σπουδαστής, 128, 13, 7. Ἀγγελούδι, 136, 14, 7. Μικρὸς Ἀσώκας, 125, 13, 7. Νεαρός Ἡρόδοτος, 139, 14, 7. Χειμώνανθο, 138, 14, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀγαμέμνων, 121, 13, 7. Ἀλεξάνδρα Κ. Ἀραβαντινοῦ, 108, 11, 7.

Ἰσοτίμοι: Βραϊλιάνα, 102, 11, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀτρεμνός Θαλασσοπόρος, 104, 11, 7. Μενεξές, 102, 11, 7. Δύρα τοῦ Ἀρίονος, 95, 10, 6.

Ἰσοτίμοι: Θαλασσομάχος, 93, 10, 7. Ἡρώς τοῦ 13, 101, 11, 7.

ΕΠΙΑΙΝΟΣ: Ἀγριοκατασκευὴ, 73, 8, 4. Μπαρουτοκατασκευὴ Γαλανόλευκη, 77, 8, 4. Γαρούφαλλο, 84, 9, 7. Γλυκεῖα Πνοή, 64, 7, 4. Εἰρηνικός, 77, 8, 6. Ἀστράκι, 79, 8, 6. Γέωργ. Π. Σπυροπούλου, 85, 9, 8. Σερ. Χαριτωνίδης, 79, 8, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μυγχαούζεν, 26, 3, 2. Φεγγαρόλο Ἀστέρη, 62, 7, 4. Κυκλαμιά, 45, 5, 3. Φραγκίσκος Τάρδας, 5, 1, 1. Λίστ, 40, 4, 4. Λεων. Κροατῆ, 14, 2, 3. Κόρη τῶν Κυμάτων, 61, 7, 4. Φοῖβη, 61, 7, 4. Σανσελλάω, 36, 4, 2. Χαραυγή, 29, 3, 3. Κλέφτης τοῦ 21, 12, 2, 1. Περσεύς, 58, 6, 4. Μπουμπουλῖ, 2, 1. Μακροπόδης, 53, 6, 4. Συναγρίδα, 3, 1, 1. Ζουζούλο, 8, 1, 1. Κοκκινόπετρα, 62, 7, 6. Ἰανία, 8, 1, 1. Ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιά, 20, 2, 2. Κώστας Σταματοπούλος, 54, 6, 5. Στέφανος Ἀμάραντος, 58, 6, 5. Μπετόβεν, 39, 4, 3.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν και κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μόγλης, 109, 11, 7.

Ἰσοτίμοι: Μποζάμπο, 140, 14, 7. Κεραμίδιος Γάτος, 119, 12, 7. Βαρδῶνος Δελλακάρτοσης, 130, 13, 7.

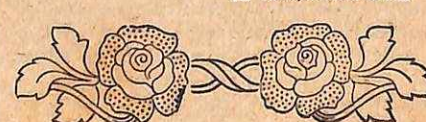
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀραπάκι, 77, 8, 4.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Τριανταφυλάκι, 67, 7, 6. Νέο Κυριόπουλο, 63, 7, 4. Κωνσ. Ι. Φαλλίτης, 65, 7, 4.

ΕΠΙΑΙΝΟΣ: Ρὰς Λεωνίδας, 46, 5, 4.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἀσπρος Κοῖνος, 29, 3, 2. Καραμανλῆς, 35, 4, 3. Τρελλὸ Διαβολάκι, 9, 1, 1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὀδὸς Εὐριπίδου
τὴν 27 Ἀπριλίου 1937

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! Μὲ χαρὰ και ὀγεία τὸ Ἅγιο Πάσχα, ἀγαπητὰ μου παιδιά! Σὰς στέλνω τὸ φιλὶ τῆς ἀγάπης κι' ἕνα μπουκετάκι λουλούδια με τὸ σημερινὸ μου φυλλάδιο, ζωδευκασέλιδο, πασχαλινὸ, πρωτομαγιάτικο. Και τοῦ χρόνου!

Ἐξοχὴ ἡ γιορτὴ τῆς Ἐταιρείας τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν γιὰ τὰ Πανηγύχονα τοῦ Ἐνοποῦλου. Τὸ μεγάλο θέατρο «Ὀλύμπια» ἦταν γεμᾶτο κόσμο—ὀλο τὸν διανοοῦμενο ἀθηναϊκὸ κόσμο, τὸν φιλόμουσο, τὸν ἑλεγκτὸ, πὸν τόσο ἀγαπᾷ τὸν συγγραφέα. Εἶδα και πολλὰ Διαπλάσπουλα πὸν πῆγαν νὰ τιμήσουν τὸν Φαῖδωνα τους. Κι' εἶχε τόσο ἐνθουσιασμὸ αὐτὲς ὁ κόσμος, και χειροκρότηες τόσο θερμὰ και τὸν συγγραφέα, δταν παρουσιάσθηκε σὸ θεωρεῖο του, και τοὺς ὀμλητῆς ὀλους—τὸν κ. Κερβατο, διευθυντὴ τοῦ Βασιλικῶ ἑατρου και ἀντιπρόεδρο τῆς Ἐταιρείας, πὸν ἔκαμε μιὰ ὠρατὰ εἰσῆγησὴ τὸν κ. Ἀγγελο Τερζάκη, πὸν μίλησε θαυμάσια γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Ἐνοποῦλου κι' ἐτόνισε τὴ σημασία του στὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα τὴν ποιητρία και φιλόλογο κυρία Σοφία Μαυροσιδη-Παπαδάκη, πὸν μ' ἐκτακτη γνώμη κι' εὐγνωστία παρουσίασε τῆς ἡρωίδες τῶν δραμάτων και τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Ἐνοποῦλου, δείχνοντας πὸς ἐξυψώνεται σὸ ἔργο του ἡ Γυναίκα και τὸν κ. Τέλλο Ἀργα πὸν μίλησε με τόσο ἀγάπη και με τόσο ἀγάπη γιὰ τὸν συγγραφέα ὡς ἀνθρωπο και γιὰ τὴν ἰδιωτικὴ του ζωὴ. Ἀληθινὴ ἀποθέωσις ἔγινε ὀτερα στὴ μεγάλη καλλιτεχνικὴ Μαρίκα Κοτοπούλη, πὸν ἀπῆγγελε τὴ «Στέλλα Βολάντη»—ποίημα τοῦ Παλαμά, ἀπερμῶμενο στὴν τραγικὴ ἡρωὶδα τοῦ Ἐνοποῦλου—με συνοδεία ὀρχήστρας ὑπὸ τὸν Καλομοῖρη, πὸν ἔχει σὸθεσε και τὴν ὑπέρθερα τῆς ὠρατῆς ἡ κυρία Πούπα Κοκκινάκη εἶχε τὴν ὠρατὰ ἐμπνευστὴ νᾶπαγγεῖλῃ με τὴν ἐξοχὴ τέχνη τῆς τῆς ὠρῆς στὴ Ζήκυνθο τοῦ Κάλδου («Ὀλόπατρις»), ἕνα θαυμάσιο ὀμοιο στὴν πατρίδα τοῦ τιμωμένου συγγραφέα. Κι' ὁ κόσμος, μετὰ διωρὴ λογοτεχνικὴ και φιλολογικὴ ἀπόλαυση, ἔφυγε καταγοητευμένος.

Στὴν ἀγάπη και τὸν συγγραφέα ὡς ἀνθρωπο και γιὰ τὴν ἰδιωτικὴ του ζωὴ. Ἀληθινὴ ἀποθέωσις ἔγινε ὀτερα στὴ μεγάλη καλλιτεχνικὴ Μαρίκα Κοτοπούλη, πὸν ἀπῆγγελε τὴ «Στέλλα Βολάντη»—ποίημα τοῦ Παλαμά, ἀπερμῶμενο στὴν τραγικὴ ἡρωὶδα τοῦ Ἐνοποῦλου—με συνοδεία ὀρχήστρας ὑπὸ τὸν Καλομοῖρη, πὸν ἔχει σὸθεσε και τὴν ὑπέρθερα τῆς ὠρατῆς ἡ κυρία Πούπα Κοκκινάκη εἶχε τὴν ὠρατὰ ἐμπνευστὴ νᾶπαγγεῖλῃ με τὴν ἐξοχὴ τέχνη τῆς τῆς ὠρῆς στὴ Ζήκυνθο τοῦ Κάλδου («Ὀλόπατρις»), ἕνα θαυμάσιο ὀμοιο στὴν πατρίδα τοῦ τιμωμένου συγγραφέα. Κι' ὁ κόσμος, μετὰ διωρὴ λογοτεχνικὴ και φιλολογικὴ ἀπόλαυση, ἔφυγε καταγοητευμένος.

Στὸ προηγούμενο, ὀς εἶπα πὸς σὸ σημερινὸ θὰ ἔκανα τὴν προκήρυξὴ τοῦ Ἐράνου γιὰ τὸ ἀναμνηστικὸ ὀδρο πὸν θέλουν τὰ Διαπλάσπουλα νὰ χάρισουν σὸν κ. Ἐνοποῦλο με τὴν εὐκαιρία τῆς Πανηγυρικῆς ἐκδρομῆς του. Ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν ἔχω ἀρκετὸ τόπο, τὸ ἀναβάλλω γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

Δευκὴ Ἀραπῖνα, πὸν μ' εὐχαρίστησε τὸ μεγάλο σου γράμμα ὀπου μοὶ λὲς γιὰ τῆς τόσοε γνωριμιές και φιλίες σου. Κι' ἡταν πὸν εὐανάνγνωστο, μὴν ἀνησυχῆς. Ὀυτὲν γιὰ τῆς λύσεις. Ἀφοῦ τῆς ἔλαβα πρὶν δηλοσιουθεῖν, ἦταν ἐμπρόθεσμος. Σ' εὐχαριστῶ πὸν φροντίζεις γιὰ τὴν διάδοσὴ μου και πὸν ἐπιθυμία σου—ἡ φιλοδοξία σου—εἶναι νᾶναδειχθῆς, «κορυφαία» σὸ ἐξοπῶμα. Ἐ, δταν θέλῃ κανεῖς, ὀλα τὰ καθωμένα...

Ἀ, τί «ἐξέλαστρο» τὸ γράμμα σου, Τριανταφυλλάκι! Ἐτόμαξα νὰ τὸ διαδόσω. Σὲ παρακαλῶ, γράψε μου με πὶό σκοῦρο μελάνι... Γιὰ τὸ ἐξοπῶμα νὰ ἐπιμένῃς και κάποτε θὰ βρῆς. Καμμιά φορὰ, βρίσκει κανένας ἔκει πὸν δὲν τὸ περιμένει. Ὄσοσο ο' εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φροντίδα πὸν μαρτυρεῖ τὴν ἀγάπη σου. Εἶδα και τί ὠρατῆς ἐκδρομὲς κάνεις τώρα με τὴν ἀνοιξὴ και τί ὠρατὰ ἀγριολούλουδα μαζεύεις.

Κι' ἐγὼ αὐτὸ θέλω, Σανθὴ Νεράϊδα, νὰ μὴν ἀφίνῃς ὀδομάδα χωρὶς νὰ μοὶ γράψῃς. Χαίρω πὸν σοὺ ἀρσος τόσο τὸ ζωδευκασέλιδο τοῦ Ἀπριλίου. Ἀκόμα περισσότερο θὰ σοὺ ἀρσῶ τὸ σημερινὸ τοῦ Μαῖου. Και βέβαια πρέπει νὰ ἐξοπαθῶντες, γιὰ νὰ χεστε τακτικὰ ἕνα τὸ μῆνα. Εἶδα και τῆς πρωταπριλιάτικες φάρσες πὸν ἔκαμες τῆς φίλης σου. Και τοῦ χρόνου... νὰ σοὺ κάμῃ κι' ἐκείνη!

Ἡ Πειθὼ μὸν γράφει: «Τί ὠρατὰ πὸν εἶναι και τὰ δυὸ σου μυθιστορήματα! Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὸν εἶναι τῶραιότερο. Μερικὲς φορὲς διαβάζω τοὺς Τρεῖς Σωματοφύλακες και λέω: αὐτὸ εἶναι! Μετὰ διαβάζω τὸ Πρὸς τὰ Ἀστρα και πάλι λέω: αὐτὸ εἶναι! Μὰ και τὰ δυὸ εἶναι θαῦμα. Φυσικά, τὸ καθένα σὸ εἶδος του εἶναι ἔξοχο. Φαίνεται ὀμως πὸς ἡ Πειθὼ γουστάρει και τὰ δυὸ εἶδη.

Δέλο Νικολαῖδη, ἀφοῦ σοὺ ἀπήντησα «ἔλαβα, εὐχαριστῶ», θὰ πῇ πὸς ἔλαβα, ὀτι εἶχες μέσα σὸ γράμμα. Δὲν μπορῶ νὰ σοὺ πῶ γιὰ τὴν ἐξῆλφῃ σου οὔτε ναι οὔτε ὀχι, γιὰτὶ τὰ ψευδώνυμα εἶναι μυστικά. Εὐχαριστῶ γιὰ τῆς γαλοισγραφικῆς σειρές. Εἶναι ὀμως πὸν μεγάλες και δὲν ἔσῶν ἂν θὰ μπορέσω νὰ τίς δημοσιεύσω.

Τί νὰ γίνῃ, Ἀντὲ Ἰράμ! Ἀφοῦ ἔχουμε δυὸ γλωσσες, πρέπει νὰ τίς μαθαίνουμε με τὴν ὀρθογραφία τους και τίς δυὸ. Δὲν εἶναι βέβαια και τόσο εὐκόλο νὰ θυμᾶται κανένας και νὰ γράφῃ τῆς ἴδιες πολλὲς φορὲς λέξεις ἀλλοιῶτικα στὴν μιὰ κι' ἀλλοιῶτικα στὴν ἄλλη: φύσις και φύση, γυναίκα και γυναικα, στενώτερος και στενότερος, καλωσύνη και καλοσύνη, διώρισα και διόρισα, ὀπλισα και ὀπλιστα κτλ. κτλ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔσῃς πὸς μόνον στὴν καθαρῶστα τὰ λάθη εἶναι ἀσυγχώρητα. Στὴ δημοτικὴ ὀμως, δὲν ἔχῃσας ὁ κόσμος ἂν γράφῃ κανένας, ἀπὸ συνήθεια, στενώτερος ἢ καλωσύνη. Κι' ἐγὼ ἡ ἴδια, βλᾶπεις, πολλὲς φορὲς τὰ γράφω κι' ἔτσι, και ὀπλισα, και νὰ ἔχῃς (ἀντὶ νὰ ἔχῃς) κι' ἄλλα πολλὰ. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ ἔσῃς πὸν σωστὸ και νὰ μὴ νομίζουμε πὸς εἶναι λάθος δταν, σὲ κείμενο τῆς δημοτικῆς, βλᾶπουμε κανένα διώρισα. Ἀλλὰ νὰ ἐπαρμύζουμε παντοῦ και πάντα, εἶναι ἄλλο ζήτημα.

Μὲ χαρὰ σὲ δέχομαι σὸν κύκλο μου, Παιδι τοῦ Δούναβι, και θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδώνυμου σου πὸν σοὺ ταίριαζει, ἀφοῦ γεννήθηκες στὴ Ρουμανία. Εὐχαριστῶ πὸν καλὴν διευθύντρια τοῦ σχολείου σας, πὸν συχνὰ σὰς μιλεῖ γιὰ μένα και ὀς μεταβιβᾷ τὴν ἀγάπη πὸν μοὶ ἔχει. Πολύ, πὸν μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο σου γράμμα κι' ἐλπίζω νὰ μοὶ γράψῃς συχνὰ.

Τὸ κατακαβαίνω, Ροζελάντια, νὰ θέλῃς νὰ ταξιδεύῃς με ἀεροπλάνο, νὰ πετάξῃς «ἐπάνω ἀπ' ὀλα». Και δὲν εἶναι ὀσολο σήμερα. Ἀεροταξιδεύουν τόσοι και τόσοι... Ἀλλὰ νὰ θέλῃς και νὰ πετάξῃς με... βολίδα ὡς τὸν Ἀρη, ἂ, εἶναι ἄλλο πρᾶγμα! Δὲν ἔσῶν, μιὰ μέρα μπορεῖ νὰ γίνονται και τέτοια ὑπερκόσμητα ταξίδια. Ἀλλὰ πὸς οἱ χαθῶν σὸ ἀπειρο και δὲν θὰ ξαναγυρίσουν ποτὲ, ὡς νὰ κατορθωθῇ! Και δὲν πιστεύω νὰ θέλῃς νὰ εἶσαι και σὺ ἂν' ἀπ' αὐτὰ τὰ θύματα τῆς προόδου...

Μὴν κοιτᾷς τοὺς πρώτους, τοὺς πρωτοπόρους, τοὺς ἔπαυρτες. Εἶναι ἡ δουλειὰ τους νὰ ἔχουν τόλμη και νὰ ἀψηφῶν τὰ πάντα.

Ἐμεῖς ὀμως οἱ ἄλλοι δὲν χρησιμοποιοῦμε μιὰ ἐφεύρεσι παρὰ μόνον ἀπὸν τελειοποιῶν κι' εἶναι οἱ γούρη, ὀπως σήμερα τὸ ἀεροπλάνο. Σοὺ ἔστειλα 7 τετράδια.

</

